

ASLA YALNIZ YÜRÜMEYECEKSİN!

**GENÇ-SEN HAYKIR: SENDİKA HAKTIR!
GENÇ-SENİ KAPAT TIRMAYACAĞIZ!**

Gençliğe, Özgürlüğe, Sosyalizme: Evet!

Kasım 2011

özgürlükçü gençlik

no.12

1 TL

Gençliğin Özgürlük Mücadelesine Zincir Vurulamaz

Öğrenci gençliğin
örgütlü
demokratik
mücadelesine
dönük saldırılara
yanıtımız

**“ÖZGÜRLÜK BAYRAĞI
DAHA YUKARI!”**

((bu sayıdakiler))

3 • geleceğiniz ellerin(iz)de
- ümran koçak

4-5 • dünyadan:
yüzde 99
sınır tanımayan öfkeliiler
şilli

6-7 • akp'nin demokra-
sisi savaş demektir
- kader yalçinkaya

8-9 • nasıl bir üniversite
iste(mi)yoruz
- metin şenyurt

10 • gençliğin yanında
saldırıların karşısında
- juliana gözen

11 • genç sen
haberleri

12 • lahana turşusunun
keskin kokusu
- yiğithan kavukçu

13 • gençlik işçileşiyor
işçi sınıfı gençleşiyor
- aydın ekiz

14 • dilimizin sınırları
dünyamızın sınırlarıdır
- gamze ardağ

15 • şiddetinizle
barışmayacağız
- gamze ertürk

16-17 • baskıya ve
saldırlara karşı daha
örgütlü, daha kitlesel
- barış özer

18-19 • karadeniz
isyandır
platformu ile röportaj
"helesa yissa!"
- röportaj: özlem bayat

20 • kapıdaki tehlike
(nükleer)
- ali düzel

21 • yapay zeka -1
- izzet çetin

22-23 • liseliler
özgürlük için geliyor
- emrah bal

24-25 • gençliğin
gündeminden
haberler

26 • dünden bugüne
diyalektik
- semra zarper

27 • antakya mozayığı
ve arap hıristiyanlar
- juliana gözen

28-29 • sisteme karşı
atılan
asi bir çığlık ROCK
- uğurcan büyüknisan

30-31 • kıvılcımlı'nın
bugün söyleyecekleri
- cenk ağcabey

32 • özgürlük yolunda
mücadele sürüyor

Bu Abluka Dağılacak

Dergimizi yayına hazırladığımız günlerde gerek öğrenciler açısından gerekse genel anlamda ülkede, bölgede ve dünyada hareketli günler yaşanıyor. Türkiye halkları bütün ırkçı provokasyonlara rağmen Van'da gerçekleşen depremin yaralarını sararak "Barış"ın dilini konuşma telaşındalar.

Ezilenlerin coşkulu direnişlerine ve başkaldırılarına egemenler dünyanın her tarafında saldırgan ve baskı dolu uygulamalarıyla gölge düşürmek istese de ezilenlerin yenilgi tanımayan sesi daha gür yanıtlarla göğüsüyor bu saldırıları.

Wall Street'ten başlayarak ABD'nin çeşitli eyaletlerine ve Londra'ya yayılan protestolar giderek anti-kapitalist bir niteliğe bürünürken, eylemlere yönelik polis terörü de artıyor. Çeşitli eyaletlerde sokağa çıkma yasağı

uygulanırken polis, müdahalelerinde plastik mermi kullanmaktan çekinmiyor. 15 Ekim uluslararası direniş gününde küresel ölçekte doruk noktasına ulaşan eylemler kapitalizmin ölüm çanlarının bir ton daha yüksek çalar hale geldiğini işaret ediyor.

Öcalan'ın avukatlarıyla görüştürülmemesiyle derinleşmeye başlayıp TC'nin kimyasal silahlarla düzenlediği operasyonlara kadar gelişen süre zarfında savaş bölgesel bir karakter kazanmaya doğru adım adım ilerlerken Halkların Demokratik Kongresi'nde genişleyerek bir araya gelen Emek, Barış ve Demokrasi Bloku güçleri demokratik halkçı bir alternatifin inşası için güçlü ittifakı biraraya getirdiler.

Öğrenci Gençlik Sendikası, GENÇ SEN, kurulduğu günden bu yana bir kapatma davası ile karşı karşıya kalmıştı. Geçtiğimiz ay

sonuçlanan dava Genç Sen'in kapatılmasına karar verdi. Bu karardan yaklaşık 1 ay kadar sonra içlerinde Genç Sen 19 Mayıs Üniversitesi Şube Temsilcisinin de bulunduğu 5 ÖGD üyesi Samsun, İstanbul ve Hatay'da evleri basılarak gözaltına alındı. Arkadaşlarımız, çıkarıldıkları mahkemede isnat edilen suçların mesnetsizliğinden olsa gerek serbest kalsalar da bu gözaltılar yeni saldırı dalgalarının habercisi niteliğinde. Cezaevlerinde bulunan 500 tutuklu öğrenci, Genç Sen'in kapatılması vb. gibi uygulamalar öğrenci hareketi üzerinde yoğunlaşan saldırıları ortaya koyuyor. Ancak unutulmasın ki devrimciler egemenlerin saldırılarıyla karşılaştıkları her anda yanıtı direnişle vermiş ve zafer sloganlarını daha gür haykırmışlardır;

"Senin sesin yenilgi tanımaz!
Bu abluka dağılacak!"

özgürlükçü gençlik
dergisi

Sahibi ve Sorumlu Yazışları Müdürü: C. Metin Şenyurt

Adres: Hüseyinağa Mah. Süslü Saksı Sk. No: 18 K. 3 Beyoğlu/İstanbul

Baskı: EZGİ Matbaacılık Sanayi Cad. Altay Sk. No:10 Çobançeşme Yenibosna-İstanbul - 0212 452 23 02

Tel.&Faks: (0212) 243 37 60

özgürlükçü gençlik

GELECEĞİNİZ ELLERİN(İZ)DE!

ÖSYM her yıl, 41 tane “seçme” sınavı yapıyor. Daha 6. sınıfta, ergenliğe bile girmeyen gençler, iyi bir liseye girme hevesiyle başlayan ağır bir sınav temposuna sürükleniyor. SBS, YGS, LYS, DGS, ALES, KPSS derken sınav maratonunun sonu bir türlü gelmiyor.

Ümran Koçak

Türkiye’de egemen sınıf sözcüleri Türkiye’nin genç nüfus olmasıyla övüne dursunlar, genç nüfus işsizlik, yoksulluk ve geleceksizlik kaygısıyla umutsuzluk girdabına sürükleniyor.

ÖSYM her yıl, 41 tane “seçme” sınavı yapıyor. Daha 6. sınıfta, ergenliğe bile girmeyen gençler, iyi bir liseye girme hevesiyle başlayan ağır bir sınav temposuna sürükleniyor. SBS, YGS, LYS, DGS, ALES, KPSS derken sınav maratonunun sonu bir türlü gelmiyor. Bu durum gençleri yıllarını alacak bir sınav cenderesine sokarken aynı zamanda kapitalistlerin bir bölümünün iştahını kabartan milyarlarca dolarlık iş hacmine sahip bir “sınav endüstrisi” nin oluşmasını sağlıyor.

Geleceğimiz Sınavlarla Öğütülüyor

Türkiye’de sınavlar, toplumsal yaşamın önemli bir parçası. Niteliksiz bir eğitimle yetişen öğrencilerin geleceği eleme sınavlarıyla öğütülüyor. Düzen, bu yolla büyük oranda gençliği ıslah etmeye ve pasifleştirmeye çalıştığı bir mekanizma oluşturuyor. Hem ideolojik, hem de ekonomik bir işleve sahip olan bu mekanizma milyonlarca dolarlık bir dersane sektörünün palazlanmasına da sebep oluyor.

Türkiye’de sınavlar, toplumsal yaşamın önemli bir parçası. Niteliksiz bir eğitimle yetişen öğrencilerin geleceği eleme sınavlarıyla öğütülüyor. Düzen, bu yolla büyük oranda gençliği ıslah etmeye ve pasifleştirmeye çalıştığı bir mekanizma oluşturuyor.

Bu sınavlar zincirinin son durağı olan KPSS ve benzeri sınavlar kapitalizmin istihdam konusundaki yapısal çözümsüzlüğü için örtü işlevi görüyor. İş bulmaya giden yolun böylesine çetrefilli ve karmaşık olması bir tarafa, sınav neticesinde atanamayanlar “yetersiz” olarak yaftalanıyor. Böylece bu sınavla girenlerin büyük çoğunluğunun bu yetersizliğin bir sonucu olarak işsiz kalmaları gerektiği düşüncesi normalize ediliyor. “Artık yorulduğum, yaşamış olsam bile yine başarılı olamayacağım” diyerek intihar eden ataması yapılmamış öğretmeni unutmamak. O, işsizliğe terk edilmiş, geleceğe dair umutları tüketilmiş, bunalıma sürüklenmiş binlerce öğretmenden-geçten sadece biri.

Başbakan, Milli Eğitim Bakanı ve bakanlık bürokratları, KPSS’nin öğretmenlerin yeterliliğini ölçmek için zorunlu olduğunu söylüyorlar, ama KPSS’nin yeterlilik sınavı olarak değerlendirilmesi ne kadar doğru? Örneğin taban puan bir branş için 95, bir başka branş içinse 65 olarak belirlenebiliyor. Eğitim bilimleri alanında 120 sorudan 105 net yapan bir aday atanamayabilirken, 80 net yapan başka bir aday yerleşebiliyor. Daha çarpıcı biçimde bunu ortaya koyan durumsa, Milli Eğitim Bakanlığı’nın, sınavda gerekli puanı alamadığı için yeterliliğe ulaşamadığı gerekçesiyle kadro vermediği adayları, öğretmen açısından dolayı yine aynı okullarda ücretli öğretmen olarak çalıştırması. Buradaki çelişki gün gibi ortada: Öğretmen olabilmek için sınav ölçütse eğer, sınavı geçemeyenlerin ücretli öğretmenlik yapmaları da engellenmeli. Yok, eğer sınavı geçemeyenler de öğretmenlik yapabiliyorsa, o zaman sınav niçin yapılıyor?

Bu durumdan da açığa çıkıyor ki, öğretmen atamalarında temel kıstas, hiçbir biçimde “yeterlilik” değil. Asıl yaklaşım kadrolu atama yapmak yerine öğretmenlerin büyük çoğunluğunu sözleşmeli, daha da kötüsü ücretli olarak çalıştırmak. Yani onları iş güvencesinden yoksun bırakmak, düşük ücretlere, daha zor koşullar altında çalışmaya razı etmek. Kapitalist devlet bir yandan sınıflardaki öğrenci sayısını artırarak öğretmen ihtiyacını azaltmış görünürken, diğer yandan da bu sınıflarda geçici, düşük ücretli öğretmenleri görevlendirmektedir.

Bu sene dışarda 216 bin iş bekleyen öğretmen varken, sözü verilen 55 bin atama bir tarafa, 11 bin öğretmen ataması yapıldı. Milli Eğitim Bakanı Ömer Dinçer, “Ben bu yıl önceki bakanımın ‘55 bin öğretmen alacağız’ sözünü yerine getiremediğimiz için tüm öğretmen adaylarından özür diliyorum. Bu sözü yerine getirebilmek için çok çaba sarf ettik, ancak hükümetimizin tahsis edebildiği kaynaklarla azami kadro ancak bu kadar olabildi, bizi affedin.” beyanıyla sözüm ona atanamayan öğretmenlerden özür diledi.

Dinçer, binlerce kişinin açıkta kalmasının nedenini, ihtiyaç duyulan alanlarda öğretmenin yeterli sayıda bulunmaması olarak açıklıyor. Öğretmenin yetiştiği alanla bakanlığın ihtiyaç duyduğu alanda bir uyumsuzluk olduğunu savunuyor. Bunu diyen zihniyetin her yerde yeni üniversiteler açması ve var olan üniversitelerde kontenjan artırımına gitmesi bundan sonraki mezunların akıbeti hakkında epey düşündürüyor.

Burada sorunun kaynağı en temelde yoğun işsizliğin ve özel sektördeki dayanılmaz iş koşullarının ve güvencesizliğin karşısında kurtuluşun devlet kapısında aranmasıyla meydana gelen yığılmadır. Liberal politikaların arttırılmasıyla birlikte bu yığılma giderek büyümektedir. Bu politikalarla geleceksizleştirilen biz gençler de bu durumun kaderimiz olmadığını bilincine varmalı, geleceğimizi ekmeçlerine yağ yapan egemenlere karşı mücadelemizi büyütmeliyiz.

SINIR TANIMAYAN ÖFKELİLER

“ Hatırlayın. Problem yozlaşma veya açgözlülük değil. Problem sistemin kendisi. Sizi yozlaşmaya zorluyor. Sadece düşmanlara değil, bu süreci sulandırmaya çalışan sahte arkadaşlara da dikkat edin. Kafeinsiz kahve, alkolsüz bira, yağsız dondurmada olduğu gibi bunu da zararsız bir ahlaki protestoya çevirmeye çalışacaklar. ”

2 011 yılının başından bu yana Kuzey Afrika ve Avrupa’da sokakları hareketlendiren kapitalizm karşıtı eylemlerden sonra 17 Eylül’den bu yana Amerika’da Wall Street’te de eylemciler ülkedeki gelir dengesizliğini, işsizliği, geleceksizliği kısacası neo-liberal politikaları protesto etmek için bir araya geliyor. Çokuluslu şirketlerin, küresel para piyasalarının geleceksizleştirme politikalarına karşı bir araya gelen ve kendilerine “Biz yüzde 99’uz” diyen grup herkesi 15 Ekim’de dünya servetinin yüzde 40’ını elinde bulunduran yüzde 1’e karşı çıkmak için sokaklara çağırdı. Protesto gösterilerine Londra, Hamburg, Tokyo, Sidney ve Montreal kentlerinde geniş katılım sağlandı. Kimi şehirlerde meydan işgalleri halen devam etmekte.

Yüzde 99’uz sloganıyla bir araya gelen ey-

lemcilerin temel dertlerinin sınıf çatışması olması gerektiğini vurgulayan Zizek Wall Street meydanında eylemcilere şu şekilde seslenmiştir;

“... Bir tehlike var. Kendinize aşık olmayın. Burada iyi zaman geçiriyoruz. Ama hatırlayınız ki karnavallar ucuz olur. Önemli olan bir sonraki gündür, normal hayatlarımıza dönmek zorunda olduğumuz zamandır. O zaman bir değişiklik olacak mı? Bu günleri ‘aa o zaman gençtik ve çok güzeldi’ diye hatırlamanızı istemiyorum. Temel mesajımızın ‘alternatifleri düşünme serbestimiz’ olduğunu unutmayın. Tabular yıkıldıysa, yaşayabileceğimiz en iyi dünyada yaşamıyoruz demektir. Ama önümüzde uzun bir yol var. Yüzleşmemiz gereken zor sorular var. Neyi istemediğimizi biliyoruz. Ama neyi istiyoruz? Hangi sosyal örgütlenme kapitalizmin

yerine geçebilir? Ne tür yeni liderler istiyoruz?

Hatırlayın. Problem yozlaşma veya açgözlülük değil. Problem sistemin kendisi. Sizi yozlaşmaya zorluyor. Sadece düşmanlara değil, bu süreci sulandırmaya çalışan sahte arkadaşlara da dikkat edin. Kafeinsiz kahve, alkolsüz bira, yağsız dondurmada olduğu gibi bunu da zararsız bir ahlaki protestoya çevirmeye çalışacaklar. Kafeinsizleştirilmiş bir sürece. Ama burada olmamızın sebebi bir Coca Cola tenekesini geri dönüşüme vermenin, bir yardım kurumuna bir iki dolar bağış yapmanın veya aldığınız Starbucks kahvenin yüzde 1’inin üçüncü dünyada aç bir çocuğu doyurmasının bizi iyi hissettirmesiyle yetineceğimiz bir dünyadan bıkmamızdır.”

ALMANYA’DA MÜCADELE BÜYÜYOR

Almanya genelinde sokağa çıkan on binlerce kişi, meydanları işgal etmeye çalıştı. Kamp kurulan meydanlarda ise mücadele büyüyor...

Kamu borcu kriziyle sarsılan Avrupa Birliği’nin en etkin üyesi Almanya’da on binlerce kişi sokağa çıktı. Ülke genelinde yapılan eylemlerde, bankaların ülke yönetimindeki tahakkümüne karşı tepkiler dile getirildi.

ABD’deki “Wall Street’i İşgal Et” hareketinden etkilenen Alman emekçiler, sistem değişikliği ve kapitalizme karşı demokratik

yapı talebiyle, başkent Berlin’de meclis binasına yürüdü ve binayı kuşattı. Meclis önündeki alanı işgal eden Alman emekçiler, binayı korumaya çalışan yaklaşık 700 polisle gergin anlar yaşadı.

Frankfurt’taki Avrupa Merkez Bankası binası önüne geçtiğimiz günlerde kamp kuran eylemcilerle bir araya gelen binlerce kişi, 80 çadırda yaşayan 150 aktivistle dayanışma içinde olduklarını belirtti ve kampın büyüyeceğini ifade etti.

Eylemler Cologne, Stuttgart, Munich ve Dusseldorf şehirlerinde de yapıldı.

ROMA ALEV ALEV

Roma’daki Cavour Caddesi’nden başlayan yürüyüşe, 200 bine yakın “öfkeli” katıldı. San Giovanni Meydanı’na yapılan yürüyüş sırasında göstericiler gerçekten oldukça öfkeliydi.

Yürüyüş sırasında bazı bankalara molotof kokteylleri atılırken, bir polis aracı ateşe verildi. Ayrıca Savunma Bakanlığı’na ait ofislerden biri olan bir binayı ve binanın çöp konteynirleri de ateşe verildi. Bu sırada İtalya ve AB bayrakları da ateşe verildi.

Bölgeye çok sayıda polis sevk edildi ve ekipler göz yaşartıcı bombalar kullandı. Polisin göz yaşartıcı bomba müdahalesiyle dağıtılmaya çalışılan göstericiler, bir süre sonra San Giovanni Meydanı’nda toplandı ve barikat kurdu.

Akşam saatlerine kadar süren eylem sırasında aralarında polislerin de bulunduğu 100’e yakın kişi yaralandı.

KOLOMBİYA GENÇLİĞİ: UYARIYORUZ!

Kolombiya’da öğretmen ve öğrenciler hükümetin eğitim alanındaki politikalarına karşı eyleme geçti. Eylül ayı içerisinde Kolombiya’nın birçok şehrinde yürüyüşler düzenleyen öğretmen ve öğrenciler hükümeti alacağı kararlar doğrultusunda uyardı.

Genel olarak demokratik, özgür üniversite ve parasız eğitim talebinin öne çıktığı eylemlerde hükümetin uygulamak istediği politikalarla özel ve çok uluslu şirketlerle birlikte özel üniversitelerin önünün açılmak istendiği vurgulandı.

GEÇMİŞİ VE GELECEĞİ İÇİN SOKAKLARDA

Şili tüm dünyada neo-liberalizmin ilk uygulamaya konulduğu ülkelerden biri. Öyle ki neo-liberalizmin sembollerinden sayılan Thatcher ve Reagan ikilisin siyaset sahnesinde henüz esamisi okunmazken, sosyalist Allende hükümetini deviren Pinochet bu ekonomik modeli emperyalist güçlerin destekçiliğinde Şili’de büyük bir maharetle uyguladı.

Şili’de öğrenci eylemleri, Ağustos ayında Manuel Gutierre Reinoso isimli lise öğrencisinin polis kurşunuyla başından vurularak öldürülmesi sonucu kitleselleşerek devam etmekte. Manuel Gutierre’in polis kurşunuyla öldürülmediğini iddia eden emniyet müdürlüğü soruşturma açılmasına izin vermedi. Fakat eylemlerin hız kazanması hükümeti bu konuda adım atmaya zorladı.

Ekim ayında Şili’de sırf öğrenciler değil tüm halk sokaktaydı. Kıtanın kuzeyinde eşzamanlı olarak süregelen eylemlerden farklı olarak Şilililer Faşist Pinochet hükümetinden kendilerine kalan ücretli eğitim ve sağlık hizmetlerine hayır demek için ve sokaktaydı; Pinochet ile gelen neo-liberal politikalar ve geleceğin belirsizliği... Öğrenciler 14 Ekim’de iki günlük grev ve boykot çağrısını yaptı. İşçi sendikaları tarafından gerçekleştirilen grev sonucunda ülkede pek çok işyeri ve fabrikada işbaşı yapılmadı. Ülkenin dört bir yanında eylemler yapan işçilerin meydanları zapt ettiği tek yer başkent Santiago oldu. Santiago’da 100 bin kişinin katıldığı iki büyük eylem yapan öğrenciler, bugün de 2012 eğitim bütçesi komisyonunun Senato’daki toplantısını bastı. Eşit, parasız ve nitelikli eğitim mücadelesi veren Şilili öğrenciler, 20 Ekim tarihinde iki büyük miting düzenledi. Mitinglere yaklaşık 100 bin kişi katılırken polis her iki eyleme de saldırdı. İki farklı miting noktasında başlayan çatışmalar Santiago’nun tümüne yayılırken, çatışmalar sonucunda 30’u polis 100’e yakın kişi yaralandı. 250’den fazla öğrenci ise gözaltına alındı.

Faşist Pinochet ve Neoliberal Politikalar

Şili tüm dünyada neo-liberalizmin ilk uygulamaya konulduğu ülkelerden biri. Öyle ki neo-liberalizmin sembollerinden sayılan Thatcher ve Reagan ikilisin siyaset sahnesinde henüz esamisi okunmazken, sosyalist Allende hükümetini deviren Pinochet bu ekonomik modeli emperyalist güçlerin destekçiliğinde Şili’de büyük bir maharetle uyguladı. Allende hükümetinin kamulaştırdığı tüm hizmetleri tek tek özelleştirdi; önce ülkenin doğal yeraltı zenginliklerinden olan bakır madenlerini, ardından da halkın sağlık ve eğitim gibi en temel ihtiyaçlarını.

Günümüz Şili’inde Eğitim Sistemi

Şili’de Gayri Safi Milli Hasıla’nın yalnızca yüzde 4,4’ü eğitime ayrılırken Birleşmiş Milletler en az yüzde 7 önermekte. Hal böyle olunca, Şili’de eğitim sistemi “paran kadar eğitim” anlayışının canlı bir örneği olarak karşımızda durur halde. Sözelimi, yoksul mahallelerde doğru dürüst öğretmen ve hatta öğrenci bulunamazken orta sınıf varını yoğunluğu çocuklarının iyi bir eğitim ala-

bilmeleri için harcamakta ve büyük borçlar altına girmekte.

Şili’de devlet üniversitesinde okuyan bir öğrenci her dönem ortalama 400 dolar harç ödemekte. Bu da neredeyse özel bir üniversitenin dönemlik ücretine denk. Ülkede devlet üniversiteleri ve özel üniversitelerde yüksek miktarlardaki harcı karşılayabilmeleri için öğrencilere vadeli senet yapıyor, öğrenim kredileri özel bankalar aracılığıyla sağlanıyor. Kısacası öğrenci daha mezun olmadan çok büyük borçların altına imza atmış oluyor.

Hükümetin Yanıtı

Eylemlere kulaklarını tıkayan Pinera hükümeti, herhangi bir somut adım atmış değil. Eğitim alanına ayrılan bütçenin artırılacağını söyleyen Pinera, tüm eğitim sisteminin devlet kontrolüne alınmasına ve parasız eğitime ise şiddetle karşı çıkıyor. Öğrencilerin parasız eğitim taleplerini asla kabul etmeyeceklerini söyleyen başbakan “Kavga istiyorlarsa kavga ederiz, müzakere istiyorlarsa müzakere ederiz. Ama hayalperest olmasınlar. Parasız eğitim talebini karşılamamız söz konusu olmayacaktır” dedi. Eylemciler istediklerini alabilmek için hala sokaktalar.

Şili’de devlet üniversitesinde okuyan bir öğrenci her dönem ortalama 400 dolar harç ödemekte. Bu da neredeyse özel bir üniversitenin dönemlik ücretine denk. Ülkede yüksek miktarlardaki harcı karşılayabilmeleri için öğrencilere vadeli senet yapıyor, öğrenim kredileri özel bankalar aracılığıyla sağlanıyor.

AKP'NİN DEMOKRASİSİ

SAVAŞ DEMEKTİR

Kader Yalçinkaya

Türkiye 12 Haziran seçimlerinden sonra AKP'nin "ustalık" dönemine girdi. Yeni dönem gerek burjuvazi açısından gerekse işçi sınıfı ve ezilen halklar açısından yeni sonuçlara işaret ediyor.

AKP-Ordu Çekişmesi

AKP ve Ordu arasındaki çekişmenin bir sonucu olarak, AKP'nin kazanımlarıyla oluşan yeni durum "yeni rejim" olarak okunabilir. Burjuva demokrasisine göre konumlandırılmaya çalışılan ordu, elindeki iktidar mevzilerini bir bir kaybetmektedir. İktidarı kimse ile paylaşmak istemeyen sermaye, fırsatını yakaladığı anda ordu gibi elindeki silahlı gücüyle burjuvaziden haraç alan iktidar ortasını alaşağı eder.

Ergenekon tutuklamalarından bu yana orduya yönelik hamlelerinde avantajlı konumda olan AKP bu kazanımlarını ordunun birçok alandan çekilmesi ve yerine polislerin yerleştirmesiyle hayata geçiriyor. AKP kazanımlarını anayasa ile hukuki olarak da meşrulaştıracaktır. Polis, ordunun alanlardan çıkartılmasıyla daha da inisiyatif sahibi olacaktır. Ordu, iktidar ortağı olmaktan çıkıp, sadece kırdı bir savunma gücü olma yolunda epey mesafe kaydetmekle beraber, diğer taraftan NATO'ya daha pahalıya pazarlanmak için de daha güçlü silahlarla donatılmaktadır.

Komşuları Talan Politikası

2011 seçimlerinden sonra "Ortadoğu'nun da kazandığını" söyleyen AKP, Ortadoğu'da sadece finanskapitale kazandırıyor.

Emperyalistlerin müdahaleleriyle "emper-

Ergenekon tutuklamalarından bu yana orduya yönelik hamlelerinde avantajlı konumda olan AKP bu kazanımlarını ordunun birçok alandan çekilmesi ve yerine polislerin yerleştirmesiyle hayata geçiriyor. AKP kazanımlarını anayasa ile hukuki olarak da meşrulaştıracaktır. Polis, ordunun alanlardan çıkartılmasıyla daha da inisiyatif sahibi olacaktır.

yalist bahara" çevrilmeye çalışılan "Arap baharı"ndan önce "komşularla sıfır sorun" politikası güdüliyordu. Bu politikanın özünde, Ortadoğu'nun TC güdümünde kapitalistleşmesi ve neo-liberal dönüşümlerin yaratılmasıyla TC'nin bölgesel bir güç olma yolunda "model ülke" olması hedeflenmekteydi. Ortadoğu halklarıyla gerek dinsel gerekse kültürel ortaklıklarını kullanarak oradaki burjuvaziyi destekleyerek hegemonya kurmaya çalışan hükümet, kendi çapında Ortadoğu'da bağımsız bir yol çizmeye ve bölgesel hakimiyetini kurmaya çalışıyordu.

AKP, Libya'ya NATO müdahalesine destek vermediği takdirde gerek ABD'nin kendisine Ortadoğu'da rol vermemesinden ve Libya'da NATO müdahalesinden sonra pay kapamayacağını görünce anında rotasını değiştirdi ve Libya'ya müdahaleye destekledi. Emperyalistler, kendi çıkarları doğrultusunda TC'nin her türlü rolü oynamasını istemektedirler. AKP hükümeti bu noktada emperyalistlerin verdiği her türlü rolü yerine getirmek için çabalamaktadır.

Suriye'deki halk hareketlerinde "USTACA" davranan AKP, Suriye'yle, halk hareketi başladığından bu yana gergin ilişkiler kurmaktadır. Şam yönetimine verdiği nasihatlerle ve Hatay'a yerleştirdiği mültecilerle elini güçlendirmeye ve olası bir Suriye'yle savaşa zemin hazırlamaktadır.

Türkiye egemenleri, Ortadoğu Projeleriyle bölgeyi kendi çıkarları doğrultusunda dizayn etmek isteyen emperyalistlerden rol kapmaya ve bölgesel hegemonya olma konusunda yitirdiği konumunu askeri müdahalelerle yeniden kazanmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda diğer emperyalistlerin izni/onayı doğrultusunda Suriye'ye askeri müdahalede bulunacaktır.

Suriye'ye askeri müdahalede bulunmak İran'la da karşı karşıya gelmek, Ortadoğu'da azımsanmayacak miktarlarda sermayeleri olan Çin'le ilişkilerin bozulması demektir. Ortadoğu'daki durum birçok açıdan yorumlanabilir. TC, Suriye'ye müdahale ederse artık Ortadoğu-ABD ve diğer emperyalistlerle siyaset dengeleri değişecektir.

TC'nin bölgesel hegemonya olma yolunda en büyük hamlesi hepimizin bildiği "one minute"ti. Erdoğan Davos'tan sonra genelde Ortadoğu, özelde Filistin fatihi rolü oynamıştı. Mavi Marmara saldırısı, bölgenin askeri gücü olan İsrail'in Türkiye'ye öyle kolay kolay Ortadoğu'da bölgesel güç rolünü kaptırmayacağını bir mesajıydı. Bildiğimiz gibi TC ve İsrail'in askeri ve ekonomik ilişkileri vardır ve devam etmektedir. Bu politika Türkiye'nin Cumhuriyet kurulduğunda da, savaş devam ederken de uyguladığı kapitalizmin politikasıdır, "savaş başka, ticaret başka"dır. TC'nin İsrail'e yönelik "efe" tavır-

ları bir tiyatro oyunundan ibarettir.

Bu tespit Füze kalkanında somutlanmaktadır. Füze kalkanının teknik boyutu emperyalistlerin bir ülkeyle savaşı sırasında, savaşılan ülkenin füzelerinin hedefi vurmamasını engelleme görevidir. Böyle bir durumda ilk hedef füze kalkanının olduğu yer yani Malatya-Kürecik olacaktır. Füze kalkanının Türkiye'ye kurulma sebebi Ortadoğu'ya yönelik müdahalede TC'nin hem emperyalist işbirlikçi bir ülke olması hem de coğrafi olarak Ortadoğu'ya yakınlığıdır. İsrail'in Ortadoğu'ya yönelik işgaline kalkan olmak için yapılmaktadır. Bu durumda AKP'nin iki yüzlülüğünü ortaya koymaktadır.

“Komşularla gerginlik” politikasının bir diğer adresi ise Kıbrıs'tır. Güney Kıbrıs'ın Akdeniz'de petrol ve doğalgaz aramaya çalışması yapmak istemesi TC'yi harekete geçirmiştir. Sanki bugüne kadar Akdeniz'de petrol aramak akıllarına gelmemiş gibi hemen Akdeniz'e gemi gönderdiler.

Arap Baharını fırsat bilip bu ülkeleri sömürgeleştirmeye, talan etmeye çalışan emperyalistlerin çıkarları doğrultusunda hareket eden TC politikasını, sözde “Yurtta sulh, cihanda sulh” anlayışına dayandırıp emperyalizm ve kapitalizm için “Yurtta harp, dünyada harp” demektir. Egemenler her zaman yaptığı gibi, kendi çıkarlarını halkların çıkarı gibi gösterip meşrulaştırmaya çalışıyorlar. Bu savaşların faturasını ise savaşlardan hiçbir çıkarı olmayan işçi- emekçi çocuklarına canları pahasına ödetiyorlar.

Türkiye egemenleri, Ortadoğu Projeleriyle bölgeyi kendi çıkarları doğrultusunda dizayn etmek isteyen emperyalistlerden rol kapmaya ve bölgesel hegemonya olma konusunda yitirdiği konumunu askeri müdahalelerle yeniden kazanmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda diğer emperyalistlerin izni/ onayı doğrultusunda Suriye'ye askeri müdahalede bulunacaktır.

Ve Kürtler...

Türkiye'de on yıllardır temel hak ve özgürlüğü için mücadele eden Kürt özgürlük hareketi bugün Türkiye'nin gerek iç gerekse dış politikasında kuracağı ilişkilerde belirleyici olma noktasına ulaşmıştır.

Kürtler için inkar, imha ve asimilasyon; baskı, tutuklama, faili bilinen politikalar AKP döneminde de devam etmektedir. PKK- MİT, Öcalan-Devlet görüşmelerinde Kürtlerin temel hak ve taleplerini içeren maddeler kabul edilmiş olsa da, TC tarafından bunlar sözde kalmış ve savaş devam etmektedir. Bu bir devlet geleneğidir; kendisine isyan edenlerin kafasını koparmaya alışmıştır. Hiç başka bir yol denemeye razı olur mu? Tabi Kürt Özgürlük Hareketi bu duruma direnişle karşılık vermektedirler. Kürtler, Demokratik Özerkliğin kabul edilmesi için zorlamaktadırlar. Bunun için iki yol gösteriliyor. Bunlardan ilki ve öncelikli olanı barıştır. Barış karşılık bulmadığı takdirde ise Devrimci Halk savaşını devreye koyacağını söylüyor.

Kara harekatı tezkeresini eline alan AKP, şimdi Irak, Suriye ve İran'la müdahalede ortaklık arayışına girecektir. Lakin bu noktada bu ülkeler nezdinde destek bulma olasılığı zayıftır. Ve yapılacak bir kara harekatı havadan yapılan saldırılar kadar basit değildir daha risklidir, tehlikelerle doludur.

Kürt Özgürlük Hareketi İran ile ateşkes halinde, bu durumda tüm savunma güçle-

rini kullanacaktır. Burada İran'ın rolü önemliydi. İran, TC ile ortak sınır ötesi harekate katılarak TC'yi ABD-NATO bloğundan kendi tarafına çekmek istedi, bunu başarmayınca da PKK ile ateşkes yapıp müzakere sürecine girdi.

Emek, Özgürlük ve Demokrasi Blok'u seçimlerden sonra 36 milletvekilini meclise taşımayı başarmış, tutuklu vekillerin serbest bırakılmaması meclise gitmeme alternatifini hayata geçirmiştir. Blok şimdi meclistedir. Hükümetin ise bu demokratik tavra verdiği cevap KCK adı altında Türkiye'nin her yerinde tutuklama ve gözaltı olmuştur.

Kürt Özgürlük Hareketi 12 Eylül referandumu ve sonrasında 12 Haziran seçimlerinde Türkiye sol hareketiyle birlikte hareket etmiştir. Oluşturulan Halkların Demokratik Kongresi devrimci demokratik dönüşümler için cephe niteliği taşımaktadır.

Yeni Rejimin Sonuçları İtibariyle...

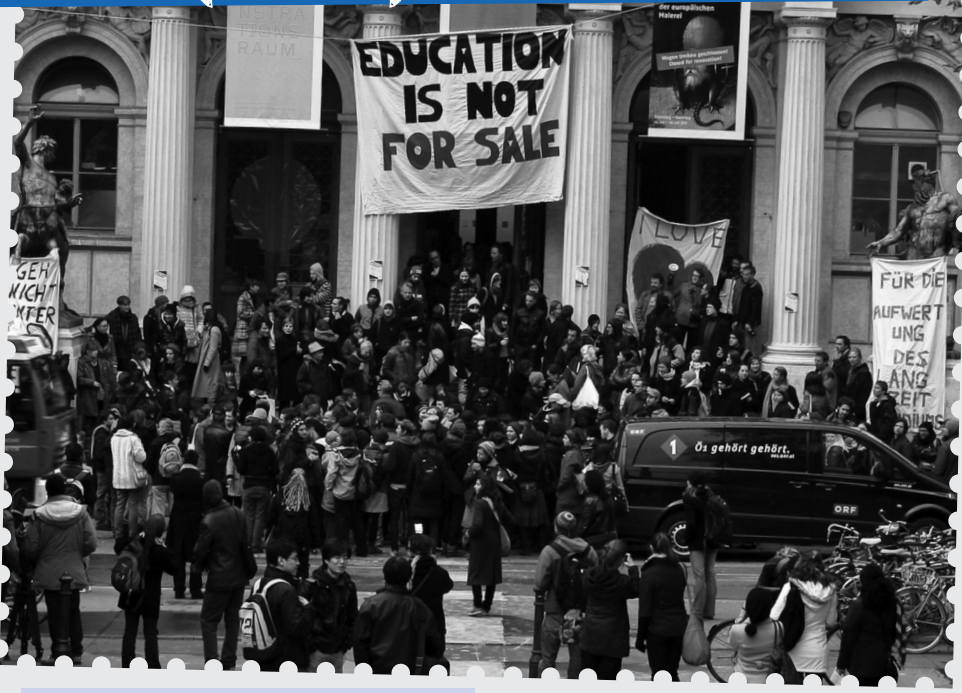
AKP'nin demokrasi anlayışı burjuvazinin iktidarını güçlendirmektir ve bu yolda AKP için her yol mübahdır. Yeni rejim “ileri demokrasi”dir. İleri demokrasi ise;

- Ortadoğu'da kapitalizmin daha da gelişmesi için Ortadoğu'da savaş demektir.
- Türkiye'de ezilen tüm halklara baskı, zulüm, asimilasyon demektir.
- İşçi sınıfı için gerek Türkiye, gerek dünya işçi sınıfının mücadeleleriyle kazanılan hakların gasp edilmesi demektir.
- Sosyalistler için komplolar kurup hapis-haneyeye atmaktır.
- Kadınların tecavüzcüleriyle evlendirilip yargı yükünü azaltmaktır.
- Öğrenciler için katlanan harç zamları demektir.

AKP'ye şunu sormak gerekir, “bu ne yaman çelişki?” Türkiye'de her gün onlarca insan KCK operasyonu adı altında tutuklanmakta, demokratik taleplerini dile getiren her kesim sokakta gazla, copla yıldırılmaya çalışmaktadır. Bu anlamda Türkiye'nin bu durumu karşısında, AKP Ortadoğu'ya özgürlük götürmek adı altında savaşı meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Kapitalizm yaşadığı ekonomik krizlerin faturasını işçi-emekçi ve ezilen bütün unsurlara ödetmektedir. Bugün Ortadoğu'da hakların demokratik taleplerini istemelerinin oluşturduğu durumdan maksimum fayda sağlamak için, içine düştüğü krizi daha önce ABD'nin Irak işgalinde olduğu gibi bugünde Ortadoğu'yla savaşlarla atlatmak istemektedir. Bugün hem dünya ölçeğinde hem Türkiye'de savaşa karşı barışı, Ortadoğu ve Kürt halklarına özgürlük! şiarını haykırma günüdür.

NASIL BİR ÜNİVERSİTE İST(EM)İYORUZ?

Metin Şenyurt

“Tüm sosyal bilimlerin belirli bir sosyal ortamın ürünü olması gibi, doğal bilimler de aynı şekilde aynı koşulların ürünüdür ve büyük oranda üretim ilişkileri tarafından belirlenir. Üniversiteleri birer üretim mekânı, iktidar aracı, ‘ideolojik aygıt’ olarak görmeyenler; üniversitelerin özerk hale getirilmesiyle kolayca tahakkümden ve baskıdan korunacağını ve sermayenin bilim üzerindeki tahakkümünü hiçe sayarak bu şekilde bilimin de özerkleşebileceği gibi bir varsayım yaparak meseleyi bağlamından kopararak okumuş oluyorlar. Bilim ya özgürdür ya da tutsak!”

“Üniversitenin düşünce gelenekleri dağıtılmakta, üniversiteye bir bilim kurumu işlevi yükleyen eleştirel aklın yerine faydacı akıl, araçsal düşünce ve bu yöndeki eylem biçimleri yerleştirilmektedir. Yalnızca metalaşabilecek fikirlere değer verilmek istenmektedir. Fikirlerin ekonomik değerleri cinsinden projelere dönüştürülmesi dayatılmakta ve bilim insanı bir pazarlamacı ya da girişimci gibi ele alınmaktadır. Bu doğrultuda ‘üniversite-sanayi işbirliği’ olarak adlandırılan proje aslında üniversitenin sermayenin emrine verilmesi çabasıdır. Bu yolla üniversiteler ‘satılabilir’ bilgi üretmeye zorlanmaktadır.”²

Özerk Üniversite Talebi Neden Yetersiz?

Tüm sosyal bilimlerin belirli bir sosyal ortamın ürünü olması gibi, doğal bilimler de aynı şekilde aynı koşulların ürünüdür ve büyük oranda üretim ilişkileri tarafından belirlenir. Üniversiteleri birer üretim mekânı, iktidar aracı, “ideolojik aygıt” olarak görmeyenler, üniversitelerin özerk hale getirilmesiyle kolayca tahakkümden ve baskıdan korunacağını ve sermayenin bilim üzerindeki tahakkümünü hiçe sayarak bu şekilde

Üniversiteler, tarihi boyunca hep aynı işlevi görmüş, egemenlerin iktidarını yeniden ürettiği, pekiştirdiği bir mekanizma olmuşken; aynı şekilde egemenlere karşı verilen mücadelenin de önemli mekânlarından olmuştur.

Kurulduğu günden beri aynı işlevini sürdüren üniversiteler; bir dönem özel giysileriyle, sıfatlarıyla, törenleriyle aristokratik bir konuma yükselmenin de bir aracı iken, şimdi o giysilerin, törenlerin, eskilerinin birer karikatürü haline aldığı ve tüm üniversite bileşenlerinin sermayenin birer kuklası olduğu bir haldedir.

Fransız Devrimi’nden sonra meclise sunulan ilk yasa tasarısının milli eğitim üzerine olması; hem yeni sistem için hâkim sınıfın imyelerini içselleştirmiş yeni rasyonel kafalar yetiştirmek, hem de iş gücünü nitelikli hale getirmek amacını taşıması eğitimin sınıflı toplumlarda işlevini açıkça ortaya koyuyor. “Eski egemen devletin ideolojik aygıtı (DİA)’na (kiliseye) karşı şiddetli bir siyasal ve ideolojik sınıf mücadelesinin sonucu olarak olgun kapitalist formasyonlarda egemen konuma getirilen DİA, eğitim DİA’sıdır.”¹ Eğitim, tüm sınıflı toplumlarda olduğu gibi hegemonya aracı olmaya devam ederken, kapitalizmde bu işlevinin yanında, eğitimin üretim ilişkilerine doğrudan ve belirleyici şekilde etki etmesiyle sermaye açısından üniversiteler fazlasıyla önem kazanmıştır.

Eğitim, üretim ilişkilerinin değişmesiyle farklı yapılarda işlevini sürdürürken, 70’lerdeki ekonomik krizden sonra olduğu gibi; değiştirilmek zorunda olan ekonomi politikaları ile de farklı işlevlere, uygulamalara

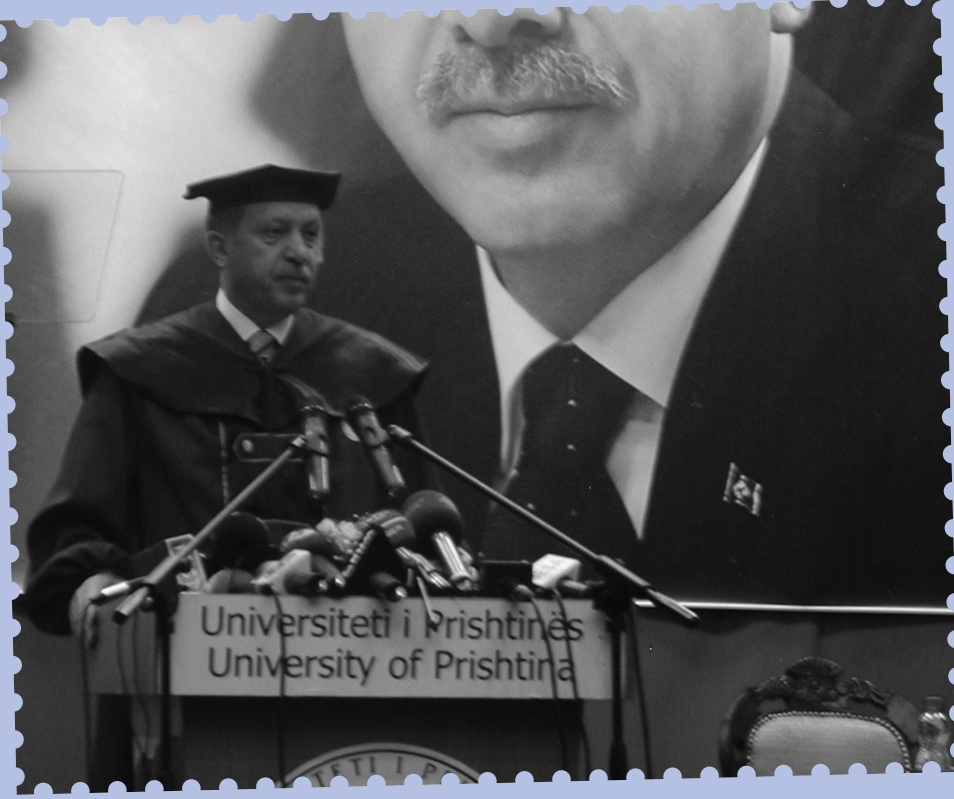
sahip olmuştur. Dünya’nın birçok yerinde 70’lerde uygulanmaya başlayan yeni ekonomi politikaları Türkiye’de de aynı tarihlerde uygulanmaya çalışılmış ancak özgün koşulları nedeniyle bir süre ertelenmek zorunda kalmıştır. Buna üniversite alanından bir örnek: YÖK. 1974’de, büyük oranda toplumsal muhalefetin etkisiyle kuruluşu engellenen YÖK, 1981’de tüm toplumsal dinamiklerin darbe ile bastırılmasının ardından yeni piyasa koşullarının üniversitelerdeki garantörü olmak ve akademisyenlerden öğrencilere tüm üniversite bileşenlerini dizginlemek amacıyla kuruldu.

YÖK, üniversitede resmi ideolojinin yeniden üretilmesini sağlayan, sermayenin çıkarı doğrultusunda yarattığı ilişkiler sisteminin bir toplamıdır. Disiplin yönetmelikleri ile de üniversite emekçilerine ve öğrencilere yasal şiddet uygulayan bir kurumdur. Bu bağlamda değerlendirdiğimizde eğer sermayedar ya da onun mutuali değilsek YÖK’e karşı olmamak için geriye çok fazla gerekçe kalmıyor.

Sermayenin Tahakkümünde Bilim

Bilimin nihai amacı, insanın özgürleşmesi, insanın kendisinin de içinde yer aldığı doğal çevre ile belirli bir toplumsal ilişkiler dolaşımında tanımlanan “toplumsal doğanın” insanlaşması iken verili koşullarda sermayenin tahakkümünde olan, piyasa sürecinde işe yararlı olup-olmama ölçütüne bağlı olarak tanımlanan ve büyük oranda kâr amacı doğrultusunda planlanan üniversitelerde verilen eğitim bilimsel değildir.

bilimin de özerkleşebileceği gibi bir varsayım yaparak meseleyi bağlamından kopararak okumuş oluyorlar. Bilim ya özgürdür ya da tutsak!

“Bilimin özgürleşmesinin kaderi ile kapitalizmin bilimi boyunduruk altına alma çabasına karşı mücadele birbirinden ayrı düşünülecek şeyler değildir. Özerklik ya da bilimin kendinden menkul bir alternatif olacağı söylemi, bu gidişten çıkış yollarından biri olma kapasitesine sahip değildir.”³ Tek argümanı kâr olan ve bilimin önündeki en büyük engel olan sermayenin, bilimi tekeline alması, bilimin tek özgürleşme koşulunun sermayenin boyunduruğu altından kurtulması ile olabileceğini göstermektedir.

Eğitimin toplumsal denetim-gözetim ilişkileri içindeki özel yeri, üniversitelerin de eşitsizlik ilişkilerinin yeniden üretildiği ve sosyalizasyonu sağlama işlevi gören, sosyal bir fabrika oluşu üniversitelerin özerk olması gerektiğini savunanların, şu koşullarda özerk olsa dahi bu işlevlerini yitirme koşullarının olmadığını görmeleri gerekir.

Üniversitenin iktidardan özerk olması (ki ne kadar mümkünse), sermaye ile iç içe iken anlam ifade ediyor mu? Ayrıca her anlamıyla üretim ilişkilerinin önemli bir parçası ve devletin ideolojik aygıtı (DİA) olan üniversitenin özerk olması ne mümkün? Akademik, idari, mali özerklik iç içedir; “dışarıda gürül gürül akan bir sermaye” varken içeride, teknokentleri kimin yönettiğinin önemi var mı? Programatik taleplerimiz bütünlüklü olmak zorundadır.

YÖK’ün tanımlamalarına göre üniversitenin 3 kaynağı vardır: İlki devlet, ikincisi öğrenci, üçüncüsü de sanayi. Daha başından bunu dayatan YÖK, önümüzdeki dönemde devletin desteğinin giderek azalmasının ve öğrencilerle “sanayi” denilen özel sermaye

kesimlerinden gelen miktarın artmasının gerektiğini savunuyor. Öğrencilerin kredi verilerek borçlandırılması da ayrıca bir sömürü ve baskı mekanizması iken üniversitenin kaynakları arasında sanayinin gösterilmesi, TÜSİAD tarafından dillendirilen üniversitenin özerkleştirilmesi gerektiği laflarının aslında neyi hedeflediğini gösteriyor. Sayıları giderek artan, vakıf üniversiteleri adı altındaki özel üniversiteler, özerk üniversite tanımına yeterince uymuyor mu? Bu mudur istenen?

Üniversitelerin bütçesi, merkezi bütçeye konulan ödenekler, kurumlarca yapılan yardımlar, alınan harçlar ve ücretler, yayın ve satış gelirleri, döner sermaye işletmelerinden elde edilen kârdan oluşuyor. Üniversitelerin mali olarak özerk olması durumunda devletten alınan ödenekler alınmayacak ve üniversiteler kamu iktisadi teşebbüsleri gibi yönetilecek-işletilecek. Hali hazırda teknokentler, laboratuvarlar ve diğer üniversite alanları ile sermayenin hizmetinde olan üniversiteler, bütçeden pay alamayınca girişimci üniversite-şirketleşen üniversite halini alacak. Özerk üniversite talebini dillendiren dostlarımızın talebi elbette bu değildir, ancak gidişat budur.

Özgür Demokratik Halk Üniversitesi

“Eğitimin, içinde bulunduğu koşulların ege-men sınıflarınca şekillendirilen bir unsur olduğu ön kabulü, bizi alternatif bir üniversite mücadelesinin, üniversiteden başlayan ama hedeflediklerinden fazlasını talep eden bir program çerçevesinde yürütülmesi gerektiği gerçeğine götürür. Eğitimin özgür ve demokratik bir biçimde gerçekleştirilmesi, burjuva bir anlayışla “tarafsızlaşma” ya da toplumdan sterile olma anlamı taşımaz. Özgür ve bilimsel eğitim, toplumdan kopuşu değil ayrıcalıklı azınlığın çıkarları doğ-

Üniversitenin iktidardan özerk olması (ki ne kadar mümkünse), sermaye ile iç içe iken anlam ifade ediyor mu? Ayrıca her anlamıyla üretim ilişkilerinin önemli bir parçası ve devletin ideolojik aygıtı (DİA) olan üniversitenin özerk olması ne mümkün? Akademik, idari, mali özerklik iç içedir; “dışarıda gürül gürül akan bir sermaye” varken içeride, teknokentleri kimin yönettiğinin önemi var mı? Programatik taleplerimiz bütünlüklü olmak zorundadır.

rultusunda bir eğitim anlayışından kopuşu ifade eder.”⁴ Bu anlamıyla özgür demokratik üniversite mücadelesi toplumsal özgürlük mücadelesinin önemli ayaklarından biridir ve kampüs sınırları içine hapsedilemeyecek kadar değerlidir.

Özgür demokratik halk üniversitesi talep edişimiz ve özerk üniversite talep etmeyişimizin sebebi bunun sadece burjuvazi tarafından dillendirilmiş olması değildir. Talebin büyük oranda yetersiz ve zaaf bir talep olduğunu anlatmaya çalıştık. Peki, burjuvazi özerkliği nasıl tarifliyor? Üniversitelerin ve hatta öğretim üyelerinin kendi şirketlerini kurmasını teşvik eden ve bu biçimiyle sermayenin çıkarlarına uygun olan bir özerkliktir. Yani üniversite hem eğitim hem üretim mekanı olarak tarifleniyor. Eğitim ve üretim biraradalığı itibari ile politenik eğitime benzese de içerik ve amaç itibari ile yan yana bile koyulamaz. Özerk üniversite talebinin politenik üniversitelerin eskizi olarak görmek de üniversitenin piyasa koşullarında hem üretim hem eğitim merkezi olabileceğini varsayarak, üniversitelerin büyük oranda şirketleşeceği ihtimalini göz önünde bulundurmamaktadır. Politenik eğitim ancak özgür demokratik üniversitelerde uygulanabilir.

Dipnotlar:

¹ Louis Althusser- Yeniden Üretim Üzerine, İthaki Yayınları sf.221

² Eğitim-Sen, Eğitim ve Bilim Emekçileri Yükseköğretim Deklarasyonu -17.04.2008

³ Özgürlükçü Gençlik I. Konferans belgeleri 71

⁴ Özgürlükçü Gençlik I. Konferans belgeleri 71-72

GENÇLİĞİN YANINDA

SALDIRILARIN KARŞISINDA

Gençlik hareketi, başta geçen yılın kazanımlarını arkasına alarak, mücadelesini yükseltmek için gereken özveriye göstermek durumundadır. Bizler omuzlarımıza yüklenen bu sorumluluğun farkındayız. Önümüzdeki dönemde; kampüslerde öğrenci gençliğin her anında yanında, saldırılara ve engellemelere karşı egemenlerin karşısında olacağız.

Juliana Gözen

Bu sene üniversitelerde mücadele yılı esasında harç zamları aldatmacası ile başlamış oldu. Medyada “bu sene harç zamları yapılmadı” sesleri yankılanırken “gizli” harç zammı yasası alttan alta yürürlüğe girmişti bile. Bu saldırı şeklinin 2009 yazında yapılan harç zamları saldırısından çok farklı olduğu aşikar. Buna kanıt; okulların açılmasıyla birlikte gündeme oturan, açıktan savunulmayan, “gizli” harç zammını ve o günden bugüne güçlenen iktidar partisinin toplumsal muhalefeti susturma yönündeki saldırı taktiklerini gösterebiliriz.

“Gizli” Zamma Geçit Yok!

Öğrenci gençlik için mücadele yılı kayıt döneminin başlamasıyla açıldı ve ardından “gizli” harç zammı oyunu sahneye çıktı. Geçen senelerin pratiğini aşan bir durumun yaratılamaması ve aynı zamanda bu saldırı modelinin alışlagelmiş dışında olması üniversiteli gençliğin güçlü bir tepki vermesinin önüne geçti. Durgun bir dönemde çat kapı gelen bu saldırı karşısında refleks üretme yolunda çaba gösteren gençlik hareketi, okulların birçok yerde açılmamasının dezavantajına rağmen birçok önemli merkezde sokağa çıktı. Tıpkı 2009’da olduğu gibi bu yıl da örülen karşıt mücadelenin önemli öznesi olarak bir adım öne çıkan

Genç Sen oldu. Sadece saldırının başlangıcında ördüğü muhalefet sonucu güçlü bir ses çıkartmakla kalmayan Öğrenci Gençlik Sendikası Genç Sen, zamların alışlagelmişin dışında apar topar geri çekilmesi durumunda da “Söz değil icraat istiyoruz. Resmi açıklama yapılana kadar sürecin takipçisi olacağız” açıklaması ile öne çıkan ve kazanan bir politik hattı sergilemiş oldu.

Genç Sen Egemenlerin Hedef Tahtasında

Bütün bunlar olup biterken öğrenci gençliğin temsilcisi misyonu ile kuruluşundan bugüne, öğrenci haklarına dönük saldırıları bertaraf etme hedefiyle faaliyet yürüten ve bu noktada istikrarlı olan Genç Sen, hükümetin ve egemenlerin rahatını kaçırdığı için kapatılma kararıyla karşı karşıya kalmıştır. Üniversitelerde uygulanmaya çalışılan neoliberal dönüşüm politikalarının önünde egemenler için engel olan Genç Sen’in kapatılması hukuksal değil tamamen siyasi bir karardır.

Genç Sen, hükümetin ve egemenlerin rahatını kaçırdığı için kapatılma kararıyla karşı karşıya kalmıştır. Üniversitelerde uygulanmaya çalışılan neoliberal dönüşüm politikalarının önünde egemenler için engel olan Genç Sen’in kapatılması tamamen siyasi bir karardır.

Buna cevaben refleks olarak sokağa çıkan Genç Sen kısa vadede faaliyetine bir hareketlilik kazandırarak sendikaya yöneltilen anti-demokratik saldırıyı teşhir ederek öğrencilerin örgütlenme özgürlüğünün yasaklandığını her yerde duyurmuştur.

Evet, sendikanın kapatılması kararı sendika faaliyetini hareketlendirdi. Nitekim sendikanın ihtiyacı kısa vadeli, sadece an’a müdahale edebilen politikalar değil; uzun erimli, hiçbir şekilde kendiliğindenliğe yer veremeyen politikalar üretmektir. Bu doğrultuda sıkça eleştirel ve özeleştirel yaklaştığımız sendika, önümüzdeki mücadele yılı içerisinde kendisine dert edeceği konu bizce yine bu olmalıdır. Çeşitli saldırı türlerine (kapatma, harç zammı v.b) refleksler üretirken, diğer bir yandan da tüm sene boyunca faaliyetini oturtacağı politik hattına uygun düşen planlı, programlı bir faaliyet periyodunu hayata geçirebilmelidir.

Peki Ya Özgürlükçü Gençler?

Bu dönemin diğer dönemlerden daha farklı geçeceğinin, egemenlerin üniversitelerde planladıkları dönüşüm kapsamında “yeni” saldırı biçimleri geliştirdiklerinin ve bunu yaparken kendi iktidar gücüne daha fazla güvenen bir AKP hükümetinin karşımızda olduğunun tespitini yapmıştık. Yeni dönemde mücadeleyi yükseltirken, yeni dönemin bu öznel koşullarını dikkate almamız. Geride bıraktığımız dönemde belli bir ivme yakalayan öğrenci gençlik mücadelesi, bu dönem de gündemine girebilecek olan saldırılara karşı tetikte olup, saldırılara kalıcı cevap verebilme sorumluluğu taşımaktadır.

Bizler Özgürlükçü Gençler olarak, kitlelerle kurduğumuz bağı güçlendirmek ve genişletmek yolunda sürdürdüğümüz bu dönemde aynı zamanda biriktirecek ilerlediğimiz bir mücadele dönemini hedeflemeliyiz. Gençlik hareketi, başta geçen yılın kazanımlarını arkasına alarak, mücadelesini yükseltmek için gereken özveriye göstermek durumundadır. Bizler omuzlarımıza yüklenen bu sorumluluğun farkındayız. Önümüzdeki dönemde; kampüslerde öğrenci gençliğin her anında yanında, saldırılara ve engellemelere karşı egemenlerin karşısında olacağız.

Otuzuncu Yılında Bir Kez Daha YÖK'E HAYIR!

Egemenlerin üniversiteler üzerinde tahakküm kurmak amacıyla kurduğu YÖK, 30 yıldır amacına uygun olarak üniversitelere dönük yaptırımlarda bulunmaktadır. Üniversitelerin sermaye güdümünde bir yapıya geçmesi yolunda aktif rol alan YÖK, hukuksuz uygulamaları ile de öğrencilerin bir numaralı düşmanı haline gelmiştir.

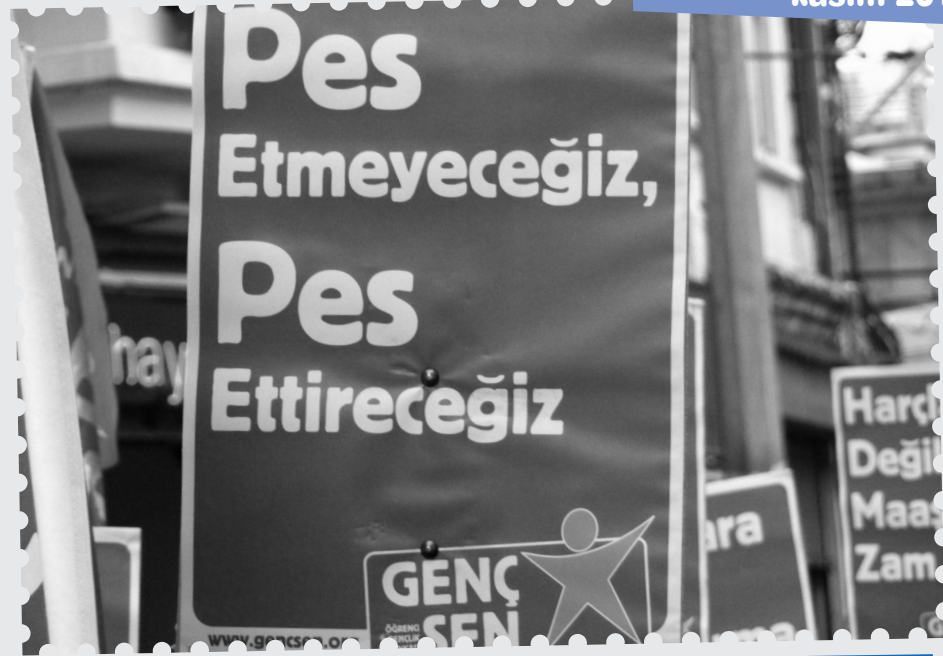
YÖK, kuruluşunun 30. yılında, üniversitesi bulunan birçok ilde, öğrenciler tarafından protesto edildi. Özgürlükçü Gençler YÖK protestolarında yerlerini aldı ve 30. yılında bir kez daha "YÖK'e Hayır" dedi.

Genç Sen Alanlardaydı

Öğrenci Gençlik Sendikası Genç Sen YÖK'ün kuruluşunun 30. yılında birçok merkezde gerçekleştirdiği eylemlerle YÖK düzenini protesto etti. Geçen yılların aksine merkez eylem yerine, birçok yerel merkezde alana çıkmayı tercih eden Genç Sen 20'ye yakın yerde eylemlilik gerçekleştirdi.

Başta İstanbul, Ankara ve İzmir gibi öğrenci gençliğin merkezi olan şehirlerde alana çıkan Genç Sen'liler YÖK düzeninin kaldırılmasını istediler. "YÖK'e ve Geleceksizliğe Karşı Yürüyoruz! Öğrenciden Yana Anayasa İstiyoruz" pankartı arkasında taleplerini haykıran gençler, sermayenin üniversitelere dönük saldırılarını bir kez daha tüm öğrenci gençlik nezdinde teşhir ettiler.

Öğrencilere dönük saldırıların ve tutuklamaların arttığı bir dönemde gerçekleşen YÖK protestolarının bir önemli gündemi de sayısı 500'e varan tutuklu öğrencilerin durumu idi. Sendika kapatma davasının protesto edildiği ve öğrencilerin ekonomik, demokratik hak ve özgürlüklerine yönelik saldırılara dikkat çekilen eylemlerde öğrenci gençliğin sorunları karşısında asla yalnız yürümeyecekleri belirtildi.

SENDİKAMA DOKUNMA!

Kurulduğu günden bu yana öğrenci gençliğin yaşadığı sorunlar karşısında öğrencilerle yan yana olan ve verdikleri mücadeleyi omuzlayan Genç Sen, bu döneme kendisine yöneltilen saldırıların hedefi olarak merhaba dedi. Egemenler öğrenci gençliğin tepkisini örgütleyen ve günden güne kiteler nezninde kabul gören sendikamıza karşı, kurulduğu dönemde açtığı kapatma davasını 29 Eylül 2011 günü kapatma kararı vererek sonlandırdı. Öğrenciliğin bir iş kolu olarak tanımlanamayacağını sunan mahkeme öğrencilerin sendikal zeminde örgütlenemeyeceğine karar kıldı.

Genç Sen kendisine dönük uygulanan hukuksuzluğa karşı örgütlü olduğu her yerde oturma

eylemleri yaparak tepkisini dile getirdi. Daha sonrasında basın açıklamaları ile süreci işleyen Genç Sen'e DİSK, KESK, TMMOB ve TTB yaptığı açıklama ile desteğini sundu. Bizler Genç Sen hakkında verilen bu kararın tamamen siyasi olduğunun farkındayız. Gençliğin haklarını savunma noktasında geriletilmek istenen Genç Sen bu tarz uygulamalarla yenilgiye uğratılamaz. Üniversitelere dönük saldırıları bu dönemde "yasal güvence" altına alma hedefi güden hükümet cephesi, bu yolda kendisine engel teşkil edecek kurum ve kuruluşları hedef tahtasına koymuş bulunmaktadır. Öğrenci gençliğin temsilcisi Genç Sen cevabını yine sokakta ve kampüste yükselteceği mücadelesi ile verecektir.

20 İilde Eş Zamanlı Basın Açıklaması

ÜNİVERSİTEDE SOYGUN VAR!

Sene başında gerçekleştirilen "gizli harç zammı"na karşı mücadelesini yükselten Öğrenci Gençlik Sendikası Genç Sen, 20 ilde gerçekleştirdiği eş zamanlı basın açıklamaları ile sürece hızlı bir şekilde müdahil oldu. "Üniversitede soygun var" sloganı ile gerçekleştirdiği basın açıklamalarında; harçlara yapılan zammın geri çekilmesini isteyen Genç Sen, zamlar geri çekilene kadar mücadelesini sürdüreceğini belirtti. İlerleyen süreçte eğitim yılına başlayan üniversitelerde açtığı standlar ile süreci işleyen sendika, kazanım oluncaya dek eylemliklerini örgütlü olduğu tüm üniversitelerde sürdürdü. Basın açıklaması yapılan iller: İstanbul, Ankara, İzmir, Denizli, Muğla, Hatay, Mersin, Eskişehir, Bursa, Kocaeli, Samsun, Trabzon, Kayseri, Konya, Balıkesir, Sakarya, Malatya, Manisa, Adana, Kütahya.

LAHANA TURŞUSUNUN KESKİN KOKUSU

Yiğithan Kavukçu

25

Eylül 2011 günü sendika.org adresinde "Birikim Dergisi'ne gecikmiş ama zorunlu cevap: Gençlik mücadelesi sizlerin tarif ettiği gibi yaşanmadı, yaşanmıyor, yaşanmayacak!" başlığıyla yayınlanan Deniz Derya imzalı bir yazıyı ne yazık ki okumuş bulunduk. Ne yazık ki diyoruz, çünkü okuduklarımızı yayınlanmış olduğu platformun duruşuna yakıştıramadık. Aslında böylesine pespaye bir yazıya değinmek için dergimizin bir sayfasını ayırmak demek, söz konusu yazının yazarına hak etmediği bir onuru bahşetmek demektir, farkındayız. Ancak böylesine yersiz görünen bir külfetin altına giriyorsak, yazarın adına konuşmakta olduğu politik cenahtan sağlıklı bir açıklama gelebilir umudunu hâlâ korumakta olduğumuz içindir. Bu sayede en azından içeriği safsatadan ziyade politik argüman barındıran bir yazı ile polemik kurma şansına nail olabilsek, bu polemikten gençlik hareketinin bütünü faydalanacaktır. O zaman gençliğin sendikal örgütlenmesinin imkânlarını da, günümüz gençlik hareketinin hayata geçirmesi gereken eylem tarzını da sayfalar dolusu tartışabiliriz.

Küçük burjuva benmerkezciliğinin seçkin bir örneğini teşkil eden yazı boyunca kullanılan "tepeden" üslup takdire şayan(!) Eğer Deniz Derya gerontokrasi kavramından bihaber yaşamaya devam ederken her fırsatta övdüğü gençlik örgütünün mensuplarıyla da bu dille iletişim kuruyorsa "vay onların hâline" diyor, acılarını paylaşıyoruz. Yazı boyunca karşılaştığımız her bir belirleme sosyalist hareketin dününe ve bugününe yepyeni bir pencereden bakmamızı sağlayan sıfır kilometre bilgiler sunuyor!

Öyle ki, kendi ellerimizle kurup bugüne dek en ön safında mücadele ettiğimiz öğrenci sendikasının bir "AB projesi" olduğunu ve hatta AB fonlarından yararlanıp yararlanma-

dığına dair bir şaibenin var olduğunu yazar sayesinde öğreniyoruz. Doğrusu böylesi bir haberciliğin bir örneğine daha ancak Kolektiflere de Genç Sen'e de silahlı terör örgütlerinin paravan örgütü diye kara çalan cemaat basınında rastlanır. Henüz bu acı gerçekleri(!) öğrenmenin şokunu dâhi atlatamamışken, kısa bir süre önce TC mahkemelerinin ferman buyurduğu "öğrencinin sendikası olmaz!" despotluğunun bu kez de çokbilmiş bir sol jargonla süslenerek önümüze konulduğunu görmenin şaşkınlığını yaşıyoruz.

Bir yandan "Sokağı Özgür Bırak" diye kampanya yapan, AKP'nin gadrine uğramış tutuklu yoldaşlarının özgürlüğüne kavuşması için uğraşan Öğrenci Kolektiflerini gençlik hareketinin tek adresi olarak sunacaksın, bir yandansa öve öve göklere çıkardığın yoldaşlarıyla aynı kavgada tutsak düşmüş olanlara, hayatın seni barikat yoldaşı kıldıklarına devletin ağzıyla saldıracaksın. Tam da Brütüs ekolünden gelen yazarın yazısının içinde bir yerlerde söylediği gibi; bu ne perhiz bu ne lahana turşusu...

Tabii ki yalan rüzgârı böylece dinip gitmiyor ve zehirli oklar "Genç Sen içindeki küçük gruplar" olarak lanse edilen ve aralarında biz Özgürlükçü Gençlerin de bulunduğu devrimci sosyalist örgütlere yöneltiliyor. Daha ilk okta aşıl topuğumuzdan vuruluyoruz, meğer bizler "tarihsel/ideolojik kökleri zayıflamış bir grup uyanık"mışız... Hayır, öyle gelenekçilik denilince bayrak yarışına giren softalardan da değil ama yola Mahir Çayan'ın tezlerini savunmakla çıkıp da kırk

Küçük burjuva benmerkezciliğinin bir örneği olan yazı boyunca kullanılan "tepeden" üslup takdire şayan(!) Deniz Derya her fırsatta övdüğü gençlik örgütünün mensuplarıyla da böyle iletişim kuruyorsa "vay onların hâline".

Kendi ellerimizle kurup bugüne dek en ön safında mücadele ettiğimiz öğrenci sendikasının bir "AB projesi" olduğunu ve hatta AB fonlarından yararlanıp yararlanmadığına dair bir şaibenin var olduğunu Deniz Derya sayesinde öğreniyoruz. Doğrusu böylesi bir haberciliğin bir örneğine daha ancak Kolektiflere de Genç Sen'e de silahlı terör örgütlerinin paravan örgütü diye kara çalan cemaat basınında rastlanır.

yılda sınıf mücadelesinin yerine hak mücadelesini ikame edecek bir noktaya varmış olanlardan, yüz yıllık bir tarihe yaklaşan geleneğimizle zayıf bağlar kurduğumuzu öğreniyor olmak (hem de bizler ilk günden beri bu geleneğin bayrağında yazılı olan proletarya sosyalizmini hâlâ ikirciksiz savunmaktayken) bizi derinden sarsıyor.

Anlaşılan o ki Deniz Derya Devrimci Gençlik koleksiyonunu tekrar tekrar okuyarak gururlanmaktan arta kalan zamanlarında kitapçılardan sadece dışına göre olan liberal yayınları araklıyor. Eğer bilgisizliğine bir nebze de olsa derman olacaksa bizim dergimizi de araklamasında beis görmediğimizi belirtmekte fayda var.

Neyse ki yazar söz konusu tutarsızlıklar manzumesinin bütününe bize ayrılmış değil de, yer yer eleştirilerini yer yer ise eleştiri kisvesi altında yazılmış hakaretlerini sol cenanın farklı öznelerine yöneltiyor, böylece bizi de kendisini uzun sayfalar boyunca hicvetmek ıstırabından istemeyerek de olsa kurtarmış oluyor. Herhalde yazıyı şöyle bitirmek uygun olacak; gelecek sayıda seviyeli bir polemğin tarafı olmak umuduyla...

Şu an aklınıza gelebilecek her alana Meslek Yüksek Okulları kalifiye elemanlar yetiştirmekte ve işsizler ordusuna güç katmaktadır. Güçlünün karnını doyurabildiği, geri kalanların ve sürüden kopanların, yalnızlaşanların açlıktan öldüğü; doğa kanunlarıyla işletilen meslek yüksekokulları, kendine yabancılaşan bir işçi nesli yaratmaya adaydır.

GENÇLİK İŞÇİLEŞİYOR İŞÇİ SINIFI GENÇLEŞİYOR

Aydın Ekiz

Dünya'da bütün toplumsal hareketlerin fitilini genellikle gençlik ateşler. Oluşabilecek herhangi bir sınıf hareketi için gençlik sınıfı ve kendi akranlarıyla biraya gelince egemenlerin kâbusu olabilir.

Türkiye'de sınıfla en yakın organik bağı oluşturacak öğrenci gençlik kesimi ise Meslek Yüksek Okullarıdır (MYO). 2 milyondan fazla mezunu olan bu okulların, üniversitelere bağlı 527 Meslek yüksek okulunun kampüslerinin çok büyük bir kesimi merkez kampüslerden uzak ve çalışma havzalarının bulunduğu bölgelerin etrafında ve bu okullardaki öğrenciler ucuz, hatta bedava iş gücü niteliğindedir. İktidar, aldıkları eğitim ve sistemin yapısı gereği her gün biraz daha işçileşmeye yüz tutan bu kesimi, öğrenci mücadelesi içerisinde kendilerini ifade edebilmelerini, taleplerinin bütün öğrencilerin genel taleplerinin içerisinde kendisine yer bulmasını engellemek için diğer fakültelerden özellikle soyutlamakta, tecrit etmektedir. Şu anda Meslek Yüksek Okullarının merkez kampüslerin dışında olmasının en önemli nedenlerinden biri budur.

Etrafımız Sorunlarla Çevrelenmiş

MYO öğrencilerinin diğer öğrencilerle benzeşen bir sıkıntısı Dikey Geçiş Sınavıdır (DGS). MYO öğrencilerinin hemen hemen hepsi bu sınava girip intibak eğitimi almak istemekte fakat diğer sınavlarda olduğu gibi burada da çok küçük bir kesim sınavı kazanıp lisans eğitimi almayı ve kendini daha az sömürtebilmeyi umut etmektedir. MYO mezunu öğrencilerin tek derdi DGS değildir mezuniyet akabinde birkaç yıl stajyerliğini

kaldırmak için çalışmak zorunda bırakılmaktadır. Örneğin, Muhasebe bölümü öğrencisi Mali Müşavirlik işyerini açabilmek için 3 yıl başka bir mali müşavirin emrine amade olmak zorundadır.

MYO öğrencilerinin en fazla yakındığı meselelerden biri de statü sıkıntısıdır. Üniversite diplomaları olmasına rağmen herhangi bir pozisyona veya imza yetkisine sahip değildirler. Yani üniversite mezunu liseli durumundalar. Bu duruma askere giden erkek MYO mezunlarının lisans mezunlarından ayrıştırılarak kısa dönem ve yedek subaylık gibi avantajlarının olmaması da bir emsaldir. Statü sorunu bir yana, meslek gruplarının emrinde çalışmaları onların çalışma süresince ikincilleştirilerek üzerlerinde psikolojik bir baskı kurulması amacıyla kullanılır.

Şu an aklınıza gelebilecek her alana Meslek Yüksek Okulları kalifiye elemanlar yetiştirmekte ve işsizler ordusuna güç katmaktadır. Güçlünün karnını doyurabildiği, geri kalanların ve sürüden kopanların, yalnızlaşanların açlıktan öldüğü; doğa kanunlarıyla işletilen meslek yüksekokulları, kendine yabancılaşan bir işçi nesli yetiştirmeye adaydır.

Yeni Nesil Meslek Yüksekokulları

Son dönemlerde sıkça dillendirilen ve bazı üniversitelerde hayata geçirilen meslek yüksek okullarının eğitim süresinin 6 döneme uzatılması -bunun 3 dönemi staj(3+3)- ve üniversitelerde Sanayi Koordinatörlüklerinin yetkilerinin arttırılması bize çok fazla

söz bırakmamaktadır. İstihdam alanında çıkartılan yasaların da genç işgücüne açıktan saldıran uygulamaları içerdiği göz önünde bulundurulduğunda bize gençliğin işçileştirildiğini ve aynı zamanda işçilerin de gençleştiğini bariz bir şekilde göstermektedir. 3+3 meselesi öğrencilere çok büyük bir marifetmiş gibi lanse edilmekte ve onlara maaş verme gibi vaatlerde bulunmaktadır. Tersinden bu vaat içinde şunları da barındırmaktadır:

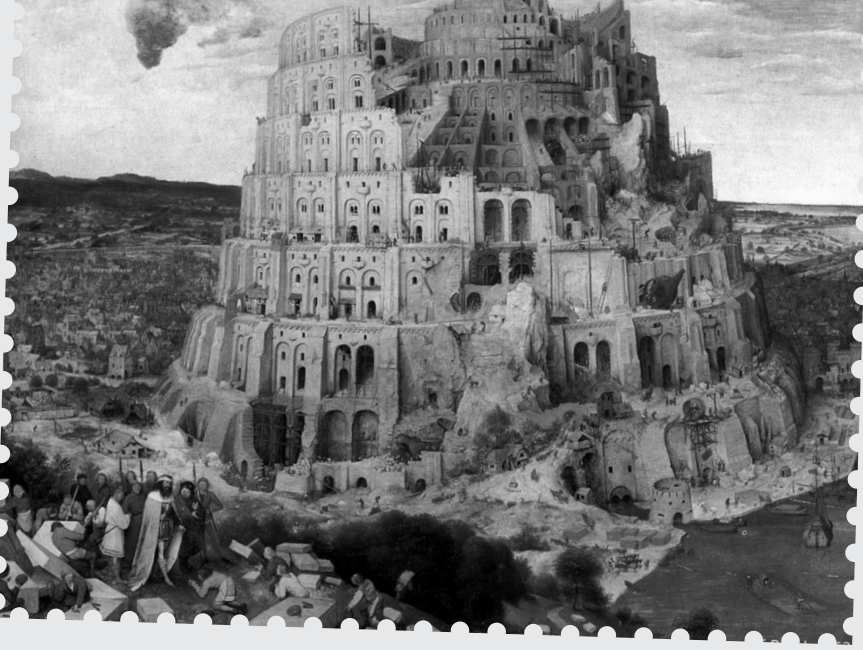
► Staj sömürüsü, bu durum yapısı itibarıyla zaten başlı başına bir sorundur. Eğitim öğretimin bir parçası olarak gösterilmeye çalışılan bu süreç sömürü düzeninin öğrenciler altın tepside sunulmasından başka bir durum değildir. Tabii ki büyük bir kesimin alamadığı, alabilenlerin de staj ücreti diye nitelikleri sadaka ise açlık sınırının yaklaşık beşte birine tekabül etmekte ve bunu alabilen öğrencilere şanslı gözüyle bakılmaktadır. İnsanlığın elindeki ekmeğe göz diken sistem artık ağızda ki ekmeğe de müdahale etmeye başlamış Torba Yasa zıvalığı ile 3 kuruşluk staj paraları geri alınmaya başlanmıştır.

► Güvencesiz çalışma koşulları; kaza sigortası hariç herhangi bir sosyal güvencenin varlığı söz konusu bile edilememektedir.

► Sendikal haklardan mahrumiyet; öğrencilerin sendikal haklardan hiçbir şekilde faydalanamayacağını belirten zihniyet, işçileşen ve direk üretimin için de bulunan bir bireyin sendikal örgütlülüğünü engellemekten haz almaktadır.

MYO öğrencilerinin en fazla yakındığı meselelerden biri de statü sıkıntısıdır. Üniversite diplomaları olmasına rağmen herhangi bir pozisyona veya imza yetkisine sahip değildirler. Yani üniversite mezunu liseli durumundalar.

DİLİMİZİN SINIRLARI DÜNYAMIZIN SINIRLARIDIR

Günlük yaşantıda kullandığımız dili biraz inceleyecek olursak, belki de üzerine hiç düşünmediğimiz ama yaşamımızın her alanında kendini var etmiş cinsiyetçi terminolojiyi fark etmemek mümkün olmayacaktır. Kadının ötekileştirildiği, cinsel bir obje olarak görüldüğü, yok sayıldığı kelimeler haznemiz çok zengin ne yazık ki. Bu da toplumda kadının yerini, kadına bakış açısını gözler önüne seriyor.

Gamze Ardağ

Tarihsel olarak dilin ortaya çıkışı ataerkil düzene geçişle çakışmaktadır. Kadının ev içi ve çevresine hapsedilmesi, erkeğin de ev dışı alana hâkim olmaya başlaması, dilin şekillenmesinde önemli roller oynar. Kamusal alan erkekler tarafından tariflenmiş ve dolayısıyla kadının kendini var edemediği bir alanda kadını içeren ifadeler eksik kalmış, dil erilleştirilmiştir. Öyle ki kamusal alan bu kadar erkeğe aitken ve ev içi görünmez kılınırken ortalık “adamlar” dan da geçilme-yecektir elbette...

Kullandığımız dili, doğduğumuz ve yaşadığımız toplumdan ayrı düşünemeyiz. O toplum dilsel olarak neyi kavramsallaştırmışsa olduğu gibi bunu bize bağışlar. Dolayısıyla dünyaya bakışımız, dil ile doğuştan sınırlar içine alınır. Dil, toplumun değerlerine göre şekillendiğine göre düşünme sürecimizi de dolaylı olarak etkiler ve belli kalıplar çizer. Dilimizdeki erillikten kurtulmak ve onu değiştirmek, yani dilimizi kontrol etmek düşüncelerimizi de kontrol edebilmek anlamına gelir. Toplumdan bağımsız düşünemediğimiz için dil değiştikçe toplumun algıları da değişecektir. Bu yüzden dilimizi değiştirmek basit bir eylem değil, toplumsal cinsiyet algımızın değişmesinde zor, ama önemli bir adımdır.

“Kadın” Demekten Korkmamalı!

Günlük yaşantıda kullandığımız dili biraz inceleyecek olursak, belki de üzerine hiç düşünmediğimiz ama yaşamımızın her alanında kendini var etmiş cinsiyetçi terminolojiyi fark etmemek mümkün olmayacaktır. Kadının ötekileştirildiği, cinsel bir obje

olarak görüldüğü, yok sayıldığı kelimeler haznemiz çok zengin ne yazık ki. Bu da toplumda kadının yerini, kadına bakış açısını gözler önüne seriyor elbette. Mesela “bayan” kelimesi... Biz kadınlar, gittiğimiz mekânların “bayanlar” tuvaletine girer, mağazaların “bayan” reyollarında alışveriş yaparız. Oysa Türkçenin dilbilgisi kurallarına bakacak olursak “bayan” ve bununla birlikte “bay” sözcükleri birer unvan sıfatlarıdır. “Kadın ve erkek” sözcükleri ise insan cinsini karşılamak için kullanılan sözcüklerdir. Bu bağlamda BAYAN=KADIN değildir. Bayan kelimesinin kullanımı ataerkil ideolojinin kadın cinselliği üzerinde kurduğu hegemonyanın ve kadını cinsiyetine göre değil de cinselliğine göre isimlendirmesinin sonucudur.

Toplumsal cinsiyet kavramıyla bağlantılı olarak gelişen dilin, tarihsel olarak da yalnız erkekleri insan olarak gördüğünü az çok anlattık. Bundan ötürü ne kadar “kadın”ın karşılığı sözlükte “dişi cinsten erişkin insan, erkek veya adam karşıtı” olarak tanımlansa da, ona “adam” demek ve bunun her iki cins için de kullanıldığını iddia etmek basit bir kaçamaktır. Örnekler çoğaltılırsa, sıkça kullanılan “bilim adamı”, “adamakıllı olmak” deyimleri kadınlar için de kullanılsa, tarihten de aldığı güçle erkekleri ifade etmek için kullanılır.

Yine dilimize bir “kültür” olarak sunulmuş küfürlerin büyük bölümü, mizah dergilerinde kullanılan espriler, kadın bedeni üze-

rinden yapılan hakaretlerden başka bir şey değildir. “Namusluluk” kavramı kadın üzerinden gittiği için, yapılan küfürler, namus bekçisi erkekler(!) için kadına haddini bildirmenin, kadını cezalandırmanın en iyi yolu olarak görülür. Ve sayabileceğimiz daha bir sürü örnek bakıyemizde mevcut.

Dil, Cinsiyetçiliği Her Gün Yeniden Üretir

Dil, aynı zamanda egemenlerin en önemli ideolojik aygıtlarından biridir. Örneğin, bir halkı asimile etmek dilini yok saymakla başlar. Ataerkil ideolojide kadının varlığını, dilini soktuğu bu kalıpla ötekileştirir ve ikincilleştirir. Gerçekte var olan tüm ideolojiler önce dil ve söylem olarak var olabilirler. Bu nedenle bizler politik görüşlerimizi, eylemimizi kendi söylemlerimizle oluşturacaksa buna dikkat etmeliyiz. Cinsiyetçi, eril dilden uzak olmayan politik söylemler, ne kadar devrimci olursa olsun patriarkal sisteme hizmet eder.

Cinsiyetçi dil kullanıldığı sürece kadın ve erkek arasında sonradan yaratılmış olan bu fark her gün yeniden üretilecektir. Kadınlar ve özellikle erkekler olarak dili erkeğin istediği biçimde kullandığı bir aracı halinden çıkartıp, cinsiyetçi tüm söylemlere pratikte de karşı durmalıyız. Unutmayalım ki, bu ciddiyetle yaklaşmak, dilimizi değiştirmek, düşüncelerimizi de değiştirecek ve bizi toplumun sınırlarından öteye taşıyacaktır.

Dilimize bir “kültür” olarak sunulmuş küfürlerin büyük bölümü, mizah dergilerinde kullanılan espriler, kadın bedeni üzerinden yapılan hakaretlerden başka bir şey değildir.

ŞİDDETİNİZLE BARIŞMAYACAĞIZ

Gamze Ertürk

Davranışlarla bir kişiyi olumsuz etki-
leme, bedenen ve ruhen zarar verme,
özgürlüğünü kısıtlama, baskı uygula-
ma, insani haklarını elinden alma, bunların
hepsi genel anlamda şiddetin tanımlarıdır.

Biz kadınlar, yolda giderken üzerimizde his-
settiğimiz bakışlarla, vücudumuzun her-
hangi bir yerini tutan rahatsız edici ellerle,
yediğimiz dayaklarla, çok doğal zannettiği-
miz ama çok aşağılayıcı olan kelimelerle,
kadın mı- kız mı olduğumuzun sorgulanma-
sıyla mutlaka hayatımızın bir kesitinde şid-
dete uğramışızdır. Bugün “ben şiddete
uğramadım” diyebilecek bir kadının en fazla
şiddetin tanımları yönünde algıları açık de-
ğildir.

Şiddet deyince ilk aklımıza gelenin fiziksel
şiddet yöntemi olması, diğer türlerini haya-
tımızın her alanında hissetmemize rağmen,
bilince çıkarma noktasında toplum baskı-
sıyla karşı karşıya kalmamızın bir sonucudur.
Oysaki psikolojik, cinsel, ekonomik,
şiddetin de ülkemizde fazlasıyla yaşandığı
aşıkârdır.

Kayıtlara yeterince geçmemekle birlikte, ka-
dınlara yönelik şiddete pek çok ülkede çok
sık rastlanmaktadır. Dünya genelinde her üç
kadından en az biri dövülmüş, tecavüze ya
da farklı biçimde tacize uğramıştır. Tür-
kiye’de kadınların şiddet çeşitlerinden en az
birine uğrama oranı yüzde 97 olarak tespit
edilmiştir. Tüm kadınların yüzde 39’u fizik-
sel şiddete uğramakta ve yüzde 68’inin ko-
caları tarafından dövüldüğü görülmüştür.
Bu veriler ise sadece kayıt altına alınmış
olanlardır. Peki, kayıt altına alınmayanlar,
görülme yenler?

Her Gün Ölüyoruz

Öyle bir noktaya geldik ki, her 48 saatte 2
kadın öldürülmekte ve devletin hiçbir ku-

rumu bu konuyla ilgili bir düzenleme yap-
mamaktadır. Hatta kocasının, abisinin, sev-
gilisinin şiddetine maruz kaldığı için
savcılığa başvurup koruma isteyen ve bu tale-
bi dikkate alınmayıp öldürülen kadınların
yerlerini her gün yenilerinin alması Türkiye
realitesini gözler önüne seriyor. Ülkemizde
kayıt dışı olanlar bir yana “cins kıyımına”
giden kadın cinayetleri rakamları kadınların
artık evlerinde bile rahat uyuyamamasına
neden olmaktadır. Türkiye’de kadın cinayet-
leri resmi rakamlara göre 7 yılda yüzde 1400
artış göstermiştir. Kadınlar boşanmak iste-
dikleri, sevgilisinden ayrılmak istedikleri, er-
keklerin aşkına karşılık vermedikleri, eş-
lerine göre daha başarılı oldukları için öl-
dürülmeye devam ediyor. Kadına karşı uy-
gulan her türlü şiddet ve baskı sistematik
ve politiktir. Her gün ortalama 5 kadının öl-
dürülüyor olması şiddetin sistematik oldu-
ğunun kanıtıdır. Şiddet öğrenilen ve her an
devam ettirilen bir olgudur.

Ne Seninim, Ne Kara Toprağın

Her yıl milyonlarca kadın namus, aşk, sevgi,
töre adı altında katledilmektedir. “Sevdim
vurdum, sevdim dövdüm, sevdim kıskandım,
sevdim öldürdüm” gibi daha da çoğal-
tabileceğimiz cümleler kadına yönelik
şiddetin erkekler nezdinde nedenleri halini
almıştır. Tabii ki bunlar kadına yönelik şid-
detin söylemlerinden başka bir şey değil.
Şiddet patriarkal sistemin kadını baskılamak
için kullandığı bir araçtır.

**Kadına karşı uygulanan her türlü şiddet ve baskı sistematik
ve politiktir. Her gün ortalama 5 kadının öldürülüyor olması
şiddetin sistematik olduğunun kanıtıdır. Şiddet öğrenilen ve
her an devam ettirilen bir olgudur.**

**Artık üzülmemeli,
kırılmamalı, susmamalı,
sadece öfkelenmeliyiz.
Yalnız değil, örgütlü bir
duruşla çözüm
üretebilmeliyiz. Kadınlar
yalnız değildir! Bizim
dışımızda da kadınların
var olduğunun ve birlikte
bu sessizliği
bozabileceğimizin farkına
varmalıyız. Şiddetin her
biçimini yaşamakta olan
kadınlar, her yıl olduğu
gibi bu yıl da 25 Kasım’da
alanlara çıkacaklar.**

Kadına yönelik şiddetin en ağırlıklı yaşan-
dığı ortam ev içi, yani aile ortamıdır. Ve as-
lında kayıt dışı kalan şiddet olaylarının çoğu
buralarda yaşanmaktadır. Çünkü kadınlar,
özelini söylemekte utanmakta ya da kendi-
lerine inanılmamasından, kendilerine karşı
düşmanca tavır sergilenmesinden veya şid-
detin daha da artmasından korkmaktadırlar.
Kadın katillerinin cezalandırılmaması, hak-
sız tahrik indirimlerinin uygulanması, şid-
dete karşı korunma isteyen kadınların
korunmaması, kadını sessizleştiren neden-
lerdendir. Özel alanın politikliğini bilince çı-
karmak bu nedenle çok önemlidir. Kadınlara
öğretilmiş olan özel hayat kavramı, kadının
uğradığı şiddeti haykırması önünde ciddi bir
engel olarak dururken, kadına yönelik şiddet
kayıt dışı kalmaya devam edecek, şiddetin
önüne geçmek zorlaşacaktır.

Sessizliği Bozalım Alanlarda Haykıralım

Artık üzülmemeli, kırılmamalı, susmamalı,
sadece öfkelenmeliyiz. Yalnız değil, örgütlü
bir duruşla çözüm üretebilmeliyiz. Kadınlar
yalnız değildir! Bizim dışımızda da kadınların
var olduğunun ve birlikte bu sessizliği
bozabileceğimizin farkına varmalıyız. Şid-
detin her biçimini (fiziksel, ekonomik, psiko-
lojik, cinsel) yaşamakta olan kadınlar, her yıl
olduğu gibi bu yıl da 25 Kasım’da alanlara
çıkacaklar. Bu yıl 25 Kasım’da alanlarda
güçlü ve birlikte durmanın Türkiye kadın
hareketi için ayrı bir önemi olduğunu tüm
bu söylediklerimizden çıkarabiliriz. Bu yüz-
den tüm duyarlılığımızla alanlarda haykır-
alım: Şiddetinizle barışmadık ve
barışmayacağız.

BASKIYA ve SALDIRILARA KARŞI DAHA ÖRGÜTLÜ, DAHA KİTLESEL!

Bariş Özer

Gençlik hareketi yoğun ve bir o kadar hızlı bir mücadele yılını geride bıraktı. Sene içinde gerçekleşen takvimsel eylemliliğe sıkışma halini aşan, başarılı bir dönem yaşandı. Üniversitelere ve eğitim sistemine dönük kapsamlı ve sistematik saldırıları karşılama konusunda gençlik mücadelesi, önemli bir sınavdan geçti. Bu sınav süresince yaşanan gelişmeler sonucu, üniversite gençliği bir özgüven kazanma, gerçekliğinin farkına varma halini yaşadı.

Gerek egemenlerin doğrudan saldırısı şeklinde, gerek gençlik mücadelesinin hak alıcı fiili meşru eylemleri ile süreç işlendi. Elbette tarzları ve yöntemleri ile birbirinden ayrılan bu eylemliler, her seferinde sisteme ve iktidara ağır bir darbe indirmiştir. Üniversitelerde yaşanan sorunlar karşısında verilen bu tepkiler kitlelerin gündemine girmiş, bu da gençlik mücadelesi için olumlu bir hava yaratmıştır. Ortaya çıkan olumlu atmosferin sonucunda gençlik muhalefeti içindeki özneler, sürece daha da konsantre olmuşlardır.

Mücadele açısından belli bir süreç artık işlemeye başlamıştır, kazanılan mevziler mücadeleyi eskiye nazaran bir üst perdeye sıçratmıştır. Geride bıraktığımız sürece dönüp baktığımızda gelecek dönemde yaşanabilecekleri tahmin etmek çok da zor olmamakta. Bunu üniversitelere dönük saldırılardan, gençliğin haksızlığa karşı başkaldırısından anlamak, anlatmak mümkündür.

AKP eliyle iktidar araçlarına tek tek sahip olan sermaye, kendi ideolojisi doğrultusunda şekil verdiği kurumlar aracılığı ile kolay yol almakta. Final evresi olarak yaşanan süreç birçok hızlı gelişmeye gebe olacak gibi gözüküyor.

Bu dönemde iktidar arkasına aldığı güç ile kısa sürede sonuç elde etmek ve karşısına çıkan her engeli yıkmak isteyecektir. Engel, doğanın yağmalanmasına karşı direnen ekoloji mücadelesi olacaktır. Engel, üniversitelerini sermayeye karşı savunan gençlik olacaktır. Engel, kendi özlük haklarını isteyen Kürt halkı, cinayetlere, tacize ve tecavüze karşı yükselen kadın mücadelesi olacaktır.

Muhalefetin Durumu

İktidarda 3. dönemini yaşayan AKP, yeni döneme kendisine "ustalık" misyonu biçerek bir giriş yaptı. Halktan aldığı oy desteği ile kendisine bolca meşruluk yaratıp, yapacağı her işe ve hamleye bu meşruluk duygusu ile kalkışmaktadır. Parlamento içi zayıf bir muhalefetin olması, AKP iktidarına ilerlemesi için büyük, boş bir alanı rahat rahat yürüme imkanı sağlamaktadır. İktidar bloğunda orduyu yavaş yavaş tasfiye eden sermaye, henüz tam anlamı ile yekpare bir sermaye iktidarını sağlayamasa da büyük ölçüde orduyu gerilettiler ve ciddi kazanımlarla açık ara öne geçti. İktidar bloğunda yaşanan bu son diziliş, yaşanacakların eskiye göre çok daha farklı olacağı değerlendirmesini yapmamızı kolaylaştırmaktadır.

AKP eliyle iktidar araçlarına tek tek sahip olan sermaye, kendi ideolojisi doğrultusunda şekil verdiği kurumlar aracılığı ile

kolay yol almakta. Tüm bu adım adım elde edilen mevzilerin final evresi olarak yaşanan bu yakın süreç birçok hızlı gelişmeye gebe olacak gibi gözüküyor.

Değişen güç dengeleri ile birlikte ilerleyen iktidar partisini ve buna karşılık gelen sistem içi zayıf ve etkisiz muhalefeti bir kenara bıraktığımızda, seçimlerde Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku'nun elde ettiği başarı, iktidarı sarsan en kuvvetli güç olarak kendini geliştirerek var etmektedir. Kürt halk hareketinin sokakta, mecliste ve hayatın her alanında verdiği mücadele iktidar güçlerine karşı verilen mücadelenin motor gücünü oluşturmaktadır.

Bunun dışında seçim öncesi yaşanan gelişmeler de iktidarı ciddi anlamda zorda bıraktı. Şifre skandalı, büyüyen HES karşıtı mücadele, nükleer karşıtlığı vb. mücadeleler, iktidarın meşruluğuna darbe vuran eylemler olarak öne çıktı. Tabii ki Hopa olaylarına değinmemek olamaz. Hopa protestoları ile birlikte süreç başka bir evreye sıçramıştır, hükümete sokakta direnişle ciddi cevap verilmiştir. Bu anlamda sokakta verilen mücadele Türkiye politik gündeminde ilk sıraya oturmuştur.

Sokak Mücadelesi Yükseliyor!

Sene içerisinde ön plana çıkan öğrenci eylemlikleri ile hayatımızda önemli bir yere oturan hak alıcı, başkaldırı biçimindeki eylem tarzı, az önce değindiğimiz Hopa süreci ile toplumsal muhalefet nezdinde zirve ve sene finali olarak tarihe notunu düşmüştür. Sermayenin tüm desteğini arkasına alarak alanda siyaset yapan AKP, her anlamda güçlü bir yapıya sahip. Fakat bu kadar güçlü bir yapıya sahip olmasına, basına, yargıya hâkim olmasına karşın sokakta verilen mücadele AKP iktidarını zor durumda bırakmıştır. İktidar, kendine meşruluk yaratma yollarına başvurmaya başlamıştır. Tam tersinden karşı cepheye baktığımızda da mücadele meşru bir hale gelmiştir.

Gençlik hareketi açısından elde edilen mevzilerin kazanılmasında önemli yerde duran bu mücadele tarzı, yeni dönemde de yükseltilmelidir. Yeni dönemde mücadeleyi yükseltirken, yeni dönemin özel koşulları dikkate alınmalıdır. Geçen iktidarlara göre klasik, bilinen saldırı evrelerine göre yeni dönemde kendi iktidar gücüne de güvenen bir yerden karşı mücadeleyi etkisiz bırakacak manipülasyona açık, “gizli” saldırıların ön planda olduğu bir saldırı evresi ile karşılaşabiliriz. Son yaşanan harç zamlarının uygulanış ve geri alınış biçimine baktığımızda, hükümetin 2009’a göre daha “usta” taktiklerle öğrenci muhalefeti direk karşısına almayan bir yerden nasıl saldırdığını hep birlikte gördük.

Saldırı farklı, daha sinsi olduğundan doğaldır karşılığının da eski biçiminden farklı olması gerekmektedir. Sokak eylemliliği yükseltilirken yeni dönem bu minvalde ciddiyetle ve titizlikle ele alınmalı, var olan enerji kontrollü bir şekilde egemenlere yöneltilmelidir. Ayrıca militan, hak alıcı sokak mücadelesi tüm kesimler için, özellikle de gençlik mücadelesi için, salt kendi mücadele alanıyla sınırlı tutulmamalıdır. Öğrenci gençlik, bugünün şartlarında sokakta verilen

Sene içerisinde ön plana çıkan öğrenci eylemlikleri ile hak alıcı, başkaldırı tarzındaki eylem tarzı, Hopa süreci ile toplumsal muhalefet nezdinde zirvesini yapmıştır.

HES karşıtı mücadeleden, hak gasplarına ve güvencesizliğe karşı ve buna benzer tarzda verilen diğer tüm mücadele alanlarına kadar yaklaşmış, birlikte verilecek mücadelenin yollarını aramalıdır. Hem böylece, sokak mücadelesinin içselleştirilip, pratiğe uygulanması daha da anlamlı ve isabetli olacaktır.

Gençlik Kampüslerine Daha Sıkı Sarılmalı

Bu dönemde iktidar arkasına aldığı güç ile kısa sürede sonuç elde etmek ve karşısına çıkan her engeli yıkmak isteyecektir. Engel, doğanın yağmalanmasına karşı direnen ekoloji mücadelesi olacaktır. Engel, üniversitelerini sermayeye karşı savunan gençlik olacaktır. Engel, kendi özlük haklarını isteyen Kürt halkı, cinayetlere, tacize ve tecavüze karşı yükselen kadın mücadelesi olacaktır.

Toplumsal muhalefetin yükselmesi ve sınıf mücadelesinin büyümesi ihtimaline ve oluşan nüvelerine karşı sermaye yeni dönemde müdahale edecektir. Sermaye odaklı güçlerin, iktidar partisi eliyle bu dönemde üniversitelere dönük güçlü bir piyasalaştırma hamlesi yapması muhtemel gözükmemekte. Üniversiteleri ardına kadar sermayeye açma yolunda gerçekleştirdiği “toplantılar” bu sene de gündemimizden düşmeyecek gibi gözüküyor. Geride bırakılan yıl içerisinde ivme yakalayan gençlik mücadelesi, gündemine aniden girebilecek kapsamlı saldırılara güçlü ve kalıcı cevap üretmek adına, yarattığı meşrulukla alanına daha da sıkı sarılmalıdır.

En önemlisi ise, belki söylem olarak çok klasikleşse de, mutlaka olması gereken somut hedef olan öğrenci gençlik içinde sağlam kökler salmanın gayreti içinde olmalıdır. Disiplinli, istikrarlı ve kararlı bir biçimde

bu dönemde örülecek kampüs faaliyeti; tabandan örülecek güçlü bir gençlik mücadelesinin enerjisini açığa çıkarma yolunda önemli bir yerde durmaktadır. Mücadelemizi değerlendirirken yükseliş döneminde veya temponun düşük olduğu dönemde olabiliriz; doğaldır an’ı değerlendirmeye yönelirken, diğer bir yandan da mücadelenin sürekliliğini, dününü, bugününü ve yarınına uzanan evreyi sürekli zihinlerimizde tutmalıyız. Ayağımızı yere sağlam basmamızın ve nerede olduğumuzu, kazanımlarımızın neler olduğunu tecrübe etmemizin koşulu budur.

Örgütlülüklerimizi Geliştirmek...

İçinden geçtiğimiz bu değişken dönem, birçok gelişmeye gebe. Bu sürecin şekillenmesinde ise, birçok kazanımın payı elbette mevcuttur. Öğrenci gençliğin öz örgütlülüğü yolunda çabalayan Öğrenci Gençlik Sendikası Genç Sen, bu dönemde de kampüslerin nabzını en iyi şekilde tutma yolunda bir adım önde. Öğrenci gençliğin bir nevi yaşam alanı olan kampüslerde, gençlikle birlikte büyütülecek kolektif irade, temelleri sağlam atılmış bir bina gibi, gün geçtikçe güvencele yükselecektir.

Özgürlükçü Gençlik olarak yeni mücadele yılında kitlelerle kurduğumuz bağı genişletmek ve güçlendirmek yolunda mücadelemizi yükselteceğiz. Genç Sen’le omuz verdiğimiz mücadelemizde, kampüslerde gençliğin sesi olmak yolunda atıldığımız mücadele yılında daha kararlı ve azimliyiz. Gençlik mücadelesinde koyduğumuz bu iddianın aynı zamanda gençlik mücadelesinin büyütülmesi yolunda atılmış bir adım olduğunun farkında, altına girdiğimiz sorumluluğunun bilincinde ve kararlılığımızda.

Özgürlükçü Gençlik olarak yeni mücadele yılında kitlelerle kurduğumuz bağı genişletmek ve güçlendirmek yolunda mücadelemizi yükselteceğiz. Genç Sen’le omuz verdiğimiz mücadelemizde, kampüslerde gençliğin sesi olmak yolunda atıldığımız mücadele yılında daha kararlı ve azimliyiz.

“Karadeniz’de sözü edilen 750-800 civarındaki HES projesi vardır. Buna bir de mikro-HES’ler eklendi. 0.5 MW’dan daha az kurulu gücü olan HES’lere micro-HES deniyor. 10.000 civarında olacağı varsayılan mikro-HES’lerin şirketlerin kullanımına sokulması sadece derelerin değil, derelere dökülen küçük çayların da HES projelerine açılması anlamına gelmektedir.”

“DOĞA TALANINA KARŞI HELESA YISSA!” *

Röportaj: Özlem Bayat

Özgürlükçü Gençlik: *Neoliberal politikalarla birlikte Türkiye’de özelleştirmelerin hızlanması, bununla birlikte suyun da HESLER aracılığı ile piyasalaşması ile gündemde son dönemde konuşulan “Su Kullanım Hakkı Anlaşması” hakkında neler söylemek istersiniz?*

İsmail Akyıldız: HES’lerin gündeme gelmesi bir Karadenizli Başbakan olan Mesut Yılmaz döneminde Fırtına vadisine yapılmaya başlanan HES ile başladı. Yalnız orada müthiş bir tepki verildi ve Fırtına vadisi kurtarıldı. Altı-yedi yıllık bir aradan sonra yine bir Karadenizli Başbakan (Erdoğan) tarafından HES’lerin önü açıldı. İlk girilen vadilerin milliyetçi/ muhafazakâr karakterinin öne çıktığı vadiler olması bir tesadüf olmasa gerek. HES projeleri için toplumsal muhalefet kültürünün göreceli olarak daha zayıf olduğu bilinen bu bölgelerin seçilmesinin özellikle tercih edildiğini düşünüyorum.

Her biri Rize iline bağlı olan Çayeli, İkizdere ve Başbakan’ın 'Baba ocağım' dediği Güneysu vadilerinde bu projeler hızla uygulamaya konuldu. Güneysu’da yaşayan 11 yaşındaki Feride Bahar İstif ise, Başbakan’a şöyle sesleniyordu: “Bu dereleri kurutmaya önce kendi köyünden başladın. Demek ki bütün Karadeniz’i kurutmaya kararlısın.” Burada yaratılmaya çalışılan algı, tam da Feride’nin özetlediği gibidir. Başbakan çocukluğunda kendisinin yüzdüğü derenin de

kurutulmasına ses çıkarmadığına göre, demek ki durum ciddidir. Gereğe ise, sözde enerji ihtiyacı idi. Nitekim 2006 yılında su kullanım hakkının 49 yıllığına şirketlere devredilmesi ile Karadeniz vadileri bütünü ile şirketlerin talanına açıldı. Oysa suyun kullanım hakkı devredilemez, sularımız kamunun ortak kullanımına açıktır, böyle kalacaktır; bu hak özel şirketlerin özel hakkı olarak görülemez, böyle sunulamaz.

HES projelerinin enerji ihtiyacını karşılamakla uzaktan bir ilişkisi yoktur. Bu işin makyajıdır. Asıl hedefin suyun ticarileştirilmesi, suyun alınıp satılabilen bir meta haline dönüştürülmesi, su kaynaklarına el konulması olduğunu biliyoruz.

Cengiz Holoğlu: Meseleye şöyle bakmak lazım, küresel sermayenin 70’lerden itibaren kendisine yeni sömürü alanları yaratma çalışmaları var. Bu, 90’larda hız kazandı. Sermaye bu yeni alanı da sistemine katmak istemektedir. Bu, sadece AKP’nin ya da Tayyip hükümetinin belirlediği veya yönlendirdiği bir durum değil. Bu, küresel sermayenin ulaştığı bir noktadır. Bütün dünyada suyun ticarileştirilmesi çabası özellikle Meksika, İspanya, Türkiye, Hindistan gibi su zengini olmayan ama öyleymiş havası yaratılan, yeraltı kaynaklarının yoğun kullanılmadığı ülkelerde bu durum son derece yaygın. Bir de, bu ülkelerin gelişmekte olan sermayelerinin canlı pazarlara saldırmak isteginin sonucu-

dur. Meksika’dan itibaren yeraltı rezervleri ve diğer kaynaklar özelleştiriliyor. Türkiye’de bu iş sözüm ona enerji ihtiyacı gibi kaba bir bahane ile ortaya konuyor.

Mikro-HES’ler

Son dönemlerde literatürümüze girmiş olan sıkça kullandığımız mikro-HES’ler hakkında ne düşünüyorsunuz?

İ.A.: Bu altı kalın çizgi ile çizilmesi gereken, pek çok kimsenin henüz önemini kavramış olmaktan uzak olduğu önemli bir konudur. Karadeniz’de sözü edilen 750-800 civarındaki HES projesi vardır. Buna bir de mikro-HES’ler eklendi. 0.5 MW’dan daha az kurulu gücü olan HES’lere micro-HES deniyor. 10.000 civarında olacağı varsayılan mikro-HES’lerin şirketlerin kullanımına sokulması sadece derelerin değil, derelere dökülen küçük çayların da HES projelerine açılması anlamına gelmektedir.

Bu girişim, su kaynaklarına kılcallarına kadar el konulması, kılcallarına kadar sömürülmesi demektir; bu projeler aynı zamanda güçlenen HES muhalefetine bir darbe indirmek için ortaya atılmış projelerdir. Micro-HES’ler için izin, ruhsat, ÇED raporu gibi bürokratik işlemlere de gerek duyulmuyor. Sadece HES’lere gücü yeten büyük firmalar değil, daha küçük ölçekli ve yerelde yaşayan yatırımcılar da bu işlere soyunabilecektir.

Vadilere çeşitli ekonomik vaatlerle girerek, halkı ikiye bölen şirketlerin HES tezlerini onaylayan daha geniş sayıda micro-HES’çi ortaya çıkabilecektir. Bu verilen mücadeleyi zaafa uğratabilecek bir gelişmedir. Hiç kuşkusuz mücadeleyi sönmülmeye çalış-

“Güneysu’da yaşayan 11 yaşındaki Feride Bahar İstif Başbakan’a şöyle sesleniyordu: ‘Bu dereleri kurutmaya önce kendi köyünden başladın. Demek ki bütün Karadeniz’i kurutmaya kararlısın.’ ”

şanlar mikro-HES'lerle birlikte 'isyan' sözcüğünün de daha fazla telaffuz edildiğini görecektir.

HES Karşısı Mücadele

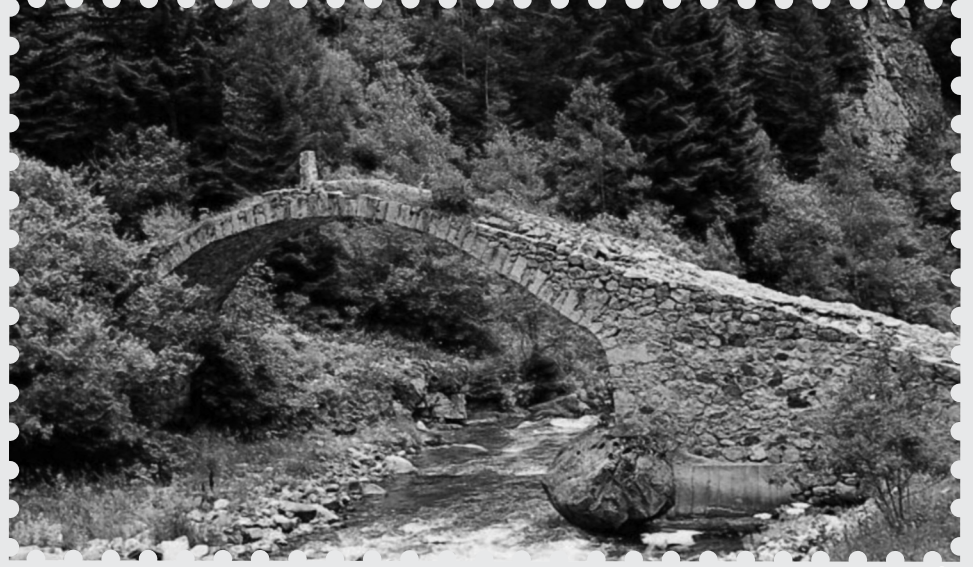
Tam da bu noktada KİP'in eylemsel pratiklerinden de biraz bahsedelim.

İ.A.: HES mücadelesinin üç önemli ayağı var: Bilim, hukuk, toplumsal mücadele. Bilim konusunda elimizde yeterli sayıda olmasa da olguyu bir bütün olarak kavramamızı sağlayacak yeterlilikte bilimsel araştırmaya sahibiz, sonuçta HES konusu yeni bir konu değil. Bu bilgiler çeşitli platformlar veya oluşumlar aracılığı ile devlet organları, şirketler ve halka anlatılsa da bu çabanın rant tutkusu karşısında kifayetsiz kaldığını görmek zor olmadı.

Mücadelenin hukuk ayağı ise son gelişmelerle iyice sakatlanmış durumda. Öyle görünüyor ki, hukuki kazanımlarımız kanun hükmünde kararname ve yeni yasaların devreye sokulması ile altı oyulunca HES mücadelesinde toplumsal mücadeleden başka bir alan kalmadı. Doğrusunu söylemek gerekirse bu güne kadar bu üç mücadele alanından kazananın Yuvarlak Çay ve Loç Vadisi örneklerinde olduğu gibi yalnızca toplumsal mücadele alanıdır. Bugünden sonra da böyle olacaktır. KİP işte bu ayakların ikisinin kırılması ile sözün bittiği yerde doğmuş ve toplumsal mücadelenin tek kazanan olduğu gerçeğini haykırması ile vücut bulmuştur.

25 Nisan 2010 tarihinde İstanbul'da yapmış olduğumuz miting yaklaşık 6-7 bin kişilik katılımı bu hakikatin duyulmasına katkı sağlamıştır. Yereller ve kentlerde yaşayanlar ortak bir mücadele hattında bir araya geliyordu. Bu çok heyecan verici bir şeydi. Hak, emek mücadeleleri ile ekoloji mücadeleleri ortak bir zeminde buluşuyordu.

Tüm bunlarla beraber geleneksel klişelerle yol alamayacağımızı fark etmemiz çok zaman almadı. Yepyeni çok boyutlu mücadele alanları açılıyordu. Bu çok boyutluluk eylemselliğimize de yansıtıyordu. Yerellerle yürütülen bu mücadelede, her vadinin kendine özgü bir mücadele yöntemi bulması ve bunun ulusal planda verilen mücadele ile örtüşmede KİP'in tarihi bir rol oynaması gerektiği gerçeği zamanla ortaya daha belirgin

Çayeli Senoz'dan Yaban adamları, İspir Aksu Vadisi'nden Boldorozlar HES'lere karşı tarihi rollerini oynamak için el ele vererek yeni bir kimlikte karşımıza çıktılar. 'Haydi horana' diye eylem çağrısında bulunmaktalar; horonun tanımı olarak da "Horon İsyandır", "Horon Direnmektir" sloganlarını kullanmaktalar.

bir şekilde çıktı.

Yerellerin somutluklar üzerinden HES işgalini daha iyi kavradığı fark edildiğinde yaşanan defacto uygulamalar üzerinden eylemselliklere yön verildi.

Ekoloji Mücadelesinde Sanatın İzleri

Eylemselliğinizde bizim gözlemlediğimiz sanatsal bazı metaforlar var, bize biraz bunlardan da bahsedersiniz son olarak.

İ.A.: Kullandığımız bazı görseller, imgeler yerel kültürlerle doğrudan ilişkilidir. Örneğin bir eylemimizde Senoz Vadisi'nin folklorunda rastlanan "Yaban adamı" figürü HES mücadelesinin simgesel aktörü olarak görsellerimizi oluşturmada katkı sağladı. Mehmet Siyah Kalem Efendi'nin pastoral figürleri ile bu yaban adamları canlandırıldı, bu müthiş bir etki yarattı. Sonra Aksu Vadisi sakinlerinden "Boldoroz" hikâyelerini dinledik. Derelerde yaşayan ve rahatsız edildiklerinde insanları yiyen su canavarları olan Boldorozların HES'lere ve HES' çilere karşı ayaklandığını gördük, Boldorozlar için uzak akrabaları olan İnkaların nehir canavarları görsellerini kullandık.

Çayeli Senoz'dan Yaban adamları, İspir Aksu Vadisi'nden Boldorozlar HES'lere karşı tarihi rollerini oynamak için el ele vererek yeni bir kimlikte karşımıza çıktılar. Bu figürler, 'Haydi horana' diye eylem çağrısında bulunmaktadırlar; horonun tanımı olarak da "Horon İsyandır", "Horon Direnmektir" sloganlarını kullanmaktadırlar.

Örneğin, 18 Eylül 2011 tarihinde gerçekleştirilen, ana akım medyada da geniş yankı bulan Yüksek Gerilim Hatları'na yönelik eylemimizde kullanılan halat ve gerilim hatlarının geçtiği direği yıkmak için halatı çekerken söylenen "Helesa Yissa!" (Hep birlikte!) sözleri de yerel kültürel atmosferi yansıtan ve dönüştüren imgelerdi. Marsis, Karmate, Bajar, Bayar Şahin, Ayşenur Koli-var gibi birçok Karadenizli ve Karadenizli olmayan grup ve sanatçıların KİP'e destek vermesi ve bazılarının bizzat kendilerini KİP aktivistleri olarak görmeleri hakkımızda bu tarz düşüncelerin oluşmasına neden olmuştur.

Türkiye'de toplumsal mücadelenin genel olarak düz yazıda kaldığını söylenebilir. Paul Valery'nin "düzyazı yürümek ise, şiir dans etmektir" sözünün bizlerin arayışlarına da ışık tuttuğu söylenebilir. KİP'le birlikte toplumsal mücadelenin "yürümekten dans etmeye" doğru evrildiği görülmektedir, bu giderek daha iyi anlaşılacaktır. KİP'in olağanüstü dinamizmi sadece "genç" olmasında değil, toplumsal mücadelenin şiirini yakalamasında, "yeni"nin "dil"ini bulmasında ve bunu başarılı bir şekilde eylemliliklerle ortaya koymasında aranmalıdır.

* Yer kısıtından dolayı röportajın sadece bir bölümünü yayımlayabiliyoruz. Röportajın tamamına www.ozgurlukcugenclik.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Karadeniz İsyandır Projesi (KİP) Nedir?

KİP kendisini 'çevreci' olarak tanımlamayan, ekolojik mücadeleyi anti-kapitalist bir çıkış noktasından hareket ederek yürüten bir oluşum. Pek çok farklı anlayıştan insan, ortak müşterekler temelinde KİP kapsamında bir araya gelmiş ve projeyi, bir geleneğin temsilcisi ya da taşıyıcısı olarak tanımlamıyorlar. HES karşıtı direnişin ya-

nında yüksek gerilim hatlarına yönelik eylemleri de var. Yakında özelleştirilmesi gündeme gelecek ÇAYKUR için de mücadele edecekler. Kendilerini sadece yerel bir perspektifle de sınırlamıyorlar ayrıca; içlerinde Diyarbakırlısı, Sivaslısı, Antalyalısı, Hataylısı da var. Ayrıntılı bilgi için www.karadenizisyandadir.org adresine başvurabilirsiniz.

KAPIDAKİ TEHLİKE

(NÜKLEER)

Nükleer santral savunucuları sürekli olarak güvenlik önlemlerinin alınacağı takdirde hiçbir sorunla karşılaşmayacağını öne sürüp dururlardı bundan birkaç ay öncesine kadar. Ancak Fukuşima felaketi bütün dünyaya gösterdi ki, sadece güvenlik önlemleri felaketi önlemeye yetmiyor.

Ali Düzel

Herkesin gelecek ile ilgili kurduğu hayalleri ve yaptığı planları vardır. Kurduğumuz hayallerde çoğu zaman iyi şeyleri hayal ederiz. Hiç kimse içtiği sudan ya da yediği balıktan kansere yakalanma ihtimalini düşünmez. Ancak bu durumun hayatımızda yer etme ihtimali artabilir. Çünkü kapıdaki tehlike: NÜKLEER SANTRAL...

Avrupa ülkelerinde uzun bir süredir kullanılan ancak 'atık sorunu ve oluşturduğu risk' nedeni ile üçüncü dünya ülkelerine ithal etmeye çalıştıkları nükleer santraller 'bizim' kapitalistlerin ve bürokratların iştahlarını kabartıyor. Hele ki Fukuşima felaketi gibi yakın zamanda gerçekleşen felaketi gördükleri halde Mersin ve Sinop'ta kurulması planlanan santral projelerinden geri adım atmış değillerdir. Japonya gibi teknoloji devi olan bir ülke, Fukuşima felaketinden sonra 2050 yılına kadar nükleer santrallerinin tamamını kapatacağını belirtirken halkın çıkarları yerine kendi çıkarlarını düşünen asalak sermayedarlar ile siyasetçi bozuntuları nükleer santrali olumsuz sonuca mahal vermeden enerji üretimde kullanabileceklerini iddia etmektedirler. Bunun tam aksine enerjisinin yarısından çoğunu nükleer enerji ile sağlayan Avrupa ülkeleri nükleer santral projelerini askıya alma, var olanları da en kısa zamanda kapatma kararı almıştır.

Avusturya'nın tek reaktörü Siemens 1978'de hiç işletilmeden kapatılmıştır. İtalya ve İsveç'te halk referandumla 'nükleere hayır' demiş ve sonrasında nükleer santraller kapatılmaya başlanmıştır. Almanya'da nükleer enerjiden vazgeçme kararı almıştır. ABD ve Kanada, 1978'den bu yana yeni sipariş vermemiştir. Avustralya, Küba, Meksika, Portekiz, Yunanistan, İskoçya, Hollanda, İsviçre, Norveç, Endonezya, Vietnam, Tayland ve daha pek çok ülke nükleer planlarını terk etmiştir.

Nükleer santral savunucuları sürekli olarak güvenlik önlemlerinin alınacağı takdirde hiçbir sorunla karşılaşmayacağını öne sürüp dururlardı bundan birkaç ay öncesine kadar. Ancak Fukuşima felaketi bütün dünyaya gösterdi ki, sadece güvenlik önlemleri felaketi önlemeye yetmiyor. Santral üzerine 'uçak dahi düşse' sorun olmayacağını belirten 'zeki' beyinler, deprem ve doğal felaketleri hesaba katmışlar mıdır acaba? Radyoaktif sızıntılardan etkilenip yaşamını yitiren on binlerce insana, bir o kadar da hayatına sakat olarak devam edeceklerine, genetik mutasyonlar sonucu anormal doğum ile dünyaya geleceklerin hesabını hangi 'parlak zekâ' verebilecek acaba?

Sadece ABD'de bugüne kadar felakete yol açabilecek düzeyde 169 kaza olmuştur. Bir yılda Japonya'da 20, İngiltere'de 17, Rusya'da 205 defa ciddi boyutta nükleer

kaza meydana gelmiştir. Bunlardan Çernobil ve Fukuşima gibi medyanın gizleyemez hale geldiği felaketler Türkiye'de kurulmaya çalışılan nükleer santraller için ibret alınması gereken önemli uyarılardır. Buna rağmen ülke halkına hükümet yetkilileri tarafından hala en temiz, en güvenli, en ucuz ve çok gerekli enerji kaynağı olarak lanse ediliyor.

Çözüm Yaşamımızda Köklü Değişikliklerle Mümkün

Nükleer santrallerin en büyük riski atıkları imha edememe sorunudur. Santralin ömrü tükendiğinde açığa çıkan radyoaktif atıklar doğa ve canlılar için büyük tehlike arz etmektedir. Bu atıkların da doğada yok edilebilmeleri için milyonlarca yıl geçmesi gerekmektedir. Ve ne yazık ki günümüz teknolojik gelişmeleri bu konuya bir çözüm getiremeyecek haldedir. Durum bu iken Avrupa ülkelerinin radyoaktif atıkları başka ülkelere büyük paralar karşılığında satmasına şaşmamak gerek. Bu da nükleer atıklar sanayide hammadde olarak kullanılabilir yalanını çürütmeye yeterdir zaten. Durumun vahameti ortada iken çözüm nükleer enerji ihtiyacından çok başta kapitalist üretim modelinin sürdüğü ülkeler ile diğer tüm dünya ülkelerinde tüketime dayalı yaşam tarzının zorunlu değişimidir.

Bizler aydınlar, bilim insanları, ekolojistler, devrimciler olarak dünyadaki (sözde) enerji sorununa en iyi çözüm yolunun ne olduğunu hemen her yerde vurguluyoruz. En iyi çözüm yolu ne şimdiki hayatımızda, ne hayallerimizde, ne de kuracağımız o güzel dünyamızda nükleer santrallere yer olmayacak! Bizler de en az kapitalistlerin kendi çıkarlarını savundukları kadar havamız, suyumuz, hayatımız ve hayallerimiz için mücadeleye etmeliyiz. Gençlik olarak ta bu işe dur diyecek olanlar da bizleriz...

Bizler aydınlar, bilim insanları, ekolojistler, devrimciler olarak dünyadaki (sözde) enerji sorununa en iyi çözüm yolunun ne olduğunu hemen her yerde vurguluyoruz. En iyi çözüm yolu ne şimdiki hayatımızda, ne hayallerimizde, ne de kuracağımız o güzel dünyamızda nükleer santrallere yer olmayacak!

YAPAY ZEKA

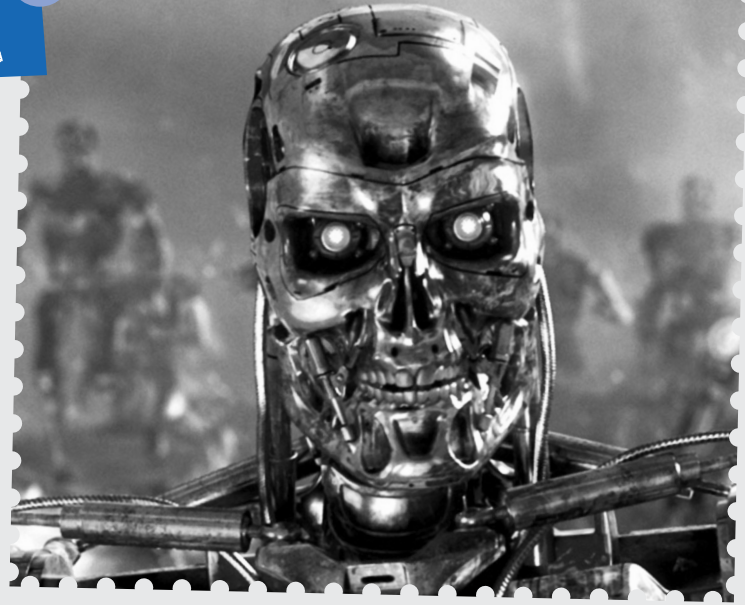
1

Bugün hemen hemen tüm pozitif bilimleri tekelinde bulundurmayı amaçlayan egemen güçler, çoğunlukla kendi düzenlerinin bekasını sürdürmek ya da emperyal çıkarlarına ulaşmak için yapay zeka teknolojisini kullanmaktadır.

İzzet Çetin

"Kendimizle yarışıyoruz gülüm, ya ölü yıldızlara hayatı götüreceğiz ya da dünyamıza inecek ölüm!"

Nazım Hikmet

Zeka, en basit tanımıyla bir problemle karşılaşıldığında çözümünü bulmaya yarayan mekanizmadır ve bu mekanizma, insanda en gelişkin formda olup ayrıştırarak, kategorileştirerek çözüme ulaşır. Yani analitiktir. İnsan zekâsının analitik oluşu, insanın tarihin büyük bir kısmında, doğadan beslenerek teknik geliştirmesini, araç kullanmasını mümkün kılmıştır.

İnsan zekası; anıl bellek ve zaman-mekan ilişkisi sayesinde, sayısız şema, bu şemalara bağlı sayısız değişken ve kombinasyonlar oluşturarak hem organik, hem inorganik maddelerle kompleks bir ilişkiler ağı meydana getirir. Yine bu ağı inceleyecek analitik donanıma sahip olan insan zekası, tam bu nokta da kendi benzerini kendi bulduğu araç ve teknikle yaratmaya çalışmıştır. "Bu bağlamda, insanın bedensel yapısı kimyasal tepkimelerden ve elektiriksel süreçlerden mi oluşur? İnsan beyninin çalışma prensipleri deterministik bir gerçekçilikle bir makinada vücut bulabilir mi?" gibi sorular insanın kendi benzerini ya da kendi yapacağı işleri kolaylaştıracak araçlar üretmesinde güdüleyici rol oynamıştır.

Makineler Düşünebilir mi?

Modern bilgisayarın temeli olarak sayılan, soyut matamatiksel mantığın makinaya uyarlanmasını kuramsal olarak başaran Alan Mathison Turing aynı zamanda 1956'da "Yapay Zeka" adını alacak çalışmaların da temellerini atmıştır. 1950'de Turing, "Makineler düşünebilir mi?" başlıklı makalesinde, makinaların mantıksal algoritmalar ile düşünebileceğini felsefi bir yaklaşımla savunmuş, bu sorunsala yapılan eleştirileri reddetmiştir. Sonraki yıllarda McCulloch ve Pitts yapay nöron ağlarının hesaplanabilir işlemleri gerçekleştirebileceğini öne sürdüler. Bu doğrultuda ilk yapay sinir ağı temelli bilgisayarlar olan SNARC ve MIT, Marvin Minsky ve Dean Edmonds tarafından geliştirildi.

Yapay zekâ çalışmalarında Newel ve Simon'un geliştirdiği insan beyninin çalışma

prensiplerini bire bir taklit eden General Problem Solver (GPS) programının yapay zekânın bugün ulaştığı noktanın habercisi olduğu söylenebilir. Simon fiziksel simge hipotezini ortaya atarak insandan bağımsız düşünebilen sistemler yapmakla uğraşan bilim insanlarının hareket noktasını oluşturdu. Daha sonraki çalışmaların temelinde mantık kuralları belirleyici güç oldu. Ve daha sonra programların başarılarını gösteren kurgusal sorunlar ve yapay dünyalar kullanıldı. Tüm bu gelişmeler ışığında, yapay zeka çalışmaları 80-90 yıllık bir zaman dilimini kapsamakla birlikte bu çalışmaların, teknolojinin ilerlemesiyle doğru orantılı olarak yayılım alanları oldukça çoğaldı. 1991 Körfez Savaşı esnasında Amerikan ordusu taşıyıcı, kargo ve insandan oluşan 50.000 birimlik kuvvetin lojistik plan ve iş bölümünü yapay zeka ile gerçekleştirdi. 1997 IBM'in Deep Blue adlı bilgisayarı dünya satranç şampiyonu olan Gery Kasparov'u yendi, Pittsburg-San Diego yolunun yüzde 98'ini insansız araba geçmeyi başardı.

Günümüzde de çalışmaları hızla devam eden yapay zekanın, çoğunlukla savaş endüstrisi, tıp, iletişim, eğlence ve hizmet sektörlerinde dalları oluşturuldu. Sembolik yapay zeka (makine zekası), sibernetik zeka (yapay sinir ağları), uzman sistemler, örüntü tanıma ve genetik algoritmalar bunlardan bazılarıdır. Anlaşılacağı üzere, başlı başına bir bilim olan yapay zeka çalışmalarının tamamını incelemek bu sayfaya sığdırılmayacak genişliktedir. Dolayısıyla şimdiye kadar değindiğimiz noktalar yapay zeka kavramının genel bir çerçevesi olarak değerlendirilebilir.

Yapay Zeka Kimin İçin?

Yapay zeka otomotiv sanayiden bankacılığa, eğlence sektöründen üretim sektörüne, tıp alanından telekomünikasyona, robotikten

petro-kimyaya birçok alanda kullanılmaktadır. Bugün hemen hemen tüm pozitif bilimlere tekelinde bulundurmayı amaçlayan egemen güçler, çoğunlukla kendi düzenlerinin bekasını sürdürmek ya da emperyal çıkarlarına ulaşmak için yapay zeka teknolojisini kullanmaktadır. Hedef tespit eden füzeler, insansız istihbarat araçları ve daha ilerisi robot askerler vb. ile savaş endüstrisini besleyen bu teknoloji, kapitalist koşullarda ilerlediği sürece egemenlerin çıkarlarına hizmet etmeye devam edecektir.

Yapay zekânın ilerde ulaşabileceği boyutlarla ilgili, "İlerde tüm üretimi robotlar yapacak, işçi sınıfı yok olacak, robotlar devrim yapamaz bu yüzden sosyalist devrim bitiktir." türünden değerlendirmeler, en çok tartışma götüren değerlendirmelerdir. Bu varsayıma göre, kapitalizm hiç kaynak tüketmeyen, yorulmayan, zam istemeyen ve işini mükemmel yapan robot işçiler üretecek ve bu süreçte makineleşmenin getirdiği işsizlik ve yoksulluk sebebiyle işçi sınıfının tamamı yok olacak. Üretim, hizmet ve dolaşımın yani tüm ekonomik faaliyetin tamamen otomatlaştığını varsayarsak, zorunlu olarak, değişim için üretim ve değişim ortadan kalkacaktır. İnsan emeğinin tamamen dışlandığı yani mutlak makineleşmenin olduğu koşullarda değişim değeri üretiminin yok olması emek-değer teorisinin ispatı olarak öne sürülmektedir. Değişimin kapitalist sosyal ilişkilerin önemli bir ağı olduğunu düşünürsek bahsedilen toplumda ilişkilerin kapitalizm dışı bir karakterde olması gerekir. Yani eğer bu varsayım doğruysa, hedeflenen; işçi sınıfının ikamesi olabileceği düşünülen robotlar yaratmaksızın, burjuvalar ikinci kez kendi mezar kazıcılarını yaratıyor demektir. Yapay zekanın ilerde ulaşabileceği boyutlar konusu başlı başına bir yazı konusu olduğundan bir dahaki sayıda daha detaylı işlenecektir.

Günümüzde de çalışmaları hızla devam eden yapay zekanın, çoğunlukla savaş endüstrisi, tıp, iletişim, eğlence ve hizmet sektörlerinde dalları oluşturuldu.

LİSELİLER ÖZGÜRLÜK İÇİN GELİYOR

Gençlik idare, polis, aile baskısına karşı CESARET'li; kimliksizleştirilmeye, kişiliksizleştirilmeye, çete ve yoz kültüre karşı ONUR'lu; tek tipleştirilmeye, rekabet kültürüyle yalnızlaştırılmaya karşı DAYANIŞMA'yı örgütleyen duruş sergilemelidir. Bu duruş özgürlük mücadelesinin rengi olacaktır.

Emrah Bal

Türkiye de eğitim sistemi, öğrencileri eğitmek, bilim üretmek ve onların çok yönlü olarak gelişmelerini sağlamak yerine; her yıl milyonlarca öğrenciyi sınava girmek zorunda bırakmakta ve eğitim sistemini büyük ölçüde "sınav merkezli" hale getirmektedir. Bu da eğitimde fırsat eşitsizliğini ve rekabet kültürünü arttırırken sınıfsal ayrımları kırmızı çizgilerle belirginleştirmektedir. Bununla beraber "sınav merkezli eğitim", öğrencilerin, başta sınava hazırlanırken yaşadıkları stres olmak üzere psikolojik bir baskı yaşamalarına neden olmaktadır. Öğrenciler bu sınav sisteminin sonucunda intihar vakaları, psikolojik çöküntüler ve yarıştaki at misali koşturuldukları bir hayat ile karşı karşıya bırakılmıştır.

Her yönüyle sınavlara bağımlı olan eğitim sistemi kamu eğitimini işlevsiz bırakarak, eğitimi dersane, özel ders, özel okul alanına kaydırmıştır. Eğitim sisteminin, bugün başlı başına bir sektör haline gelmiş olması ve eğitime yeterli kaynak ayrılamaması, liselerde nitelikli eğitim verilememesi, özel dersane sisteminin her geçen gün büyümesine ve neredeyse liselere alternatif kurumlar olarak düşünülmesine neden olmuştur. Eğitimin niteliği düştükçe özel ders ve dersane sistemi büyümüştür. Bu durumun doğal sonucu olarak, eğitim sistemi ve aileler

dershanelere çalışmaya başlamış, ekonomik gücü olan aileler astronomik rakamlarla çocuklarını dershaneye gönderirken, ekonomik gücü olmayan ailelerin çocukları sistemin dışına itilmiştir. Dershane sistemi uygulaması ile eğitim olanakları genişlemiş olan daha varlıklı aileler, binlerce lira ödeyerek çocuklarına diğer öğrenci ve okullar karşısında önemli avantajlar sağlamaktadırlar. Yoksul ve orta gelirli aileler ise çocuklarına geniş eğitim olanakları sağlayamamakta, böylece genel devlet liseleri ile meslek liseleri vb. okullarda okuyan öğrenciler daha baskından sistemin dışına itilmiştir. Bu durum sınav sisteminin sınıfsal bir eleme sistemi olarak işlediğini göstermektedir, emekçi ve yoksul gençliğe üniversitenin kapısını kapatmaktadır.

Eğitime bütçeden ayrılan paylar da bu durumun en açık kanıtı niteliğindedir. Toplumda eğitim iki ayrı katmana bölünmüş bulunmaktadır. Özel okullarda paralı eğitim alanlar ve devlet okullarında "parasız eğitim" alanlar. Devlet okullarındaki eğitimin parasız olduğunu savunanlar öküz altında buzağı arayanlara benzetebiliriz. Eğitim parasız olsa idi dershaneler olmazdı. Özel liseler, kolejler ve üniversiteler bu toplumun zirvesinde bulunmazdı. Aidat, kayıt parası, bağış gibi ek ödeneklere tabi tutulmazdı. Bu

nedenle 12 yıllık eğitimin parasız olduğu sözde kalmaktadır.

MEB bu yıl yayınladığı genelgede Okul-Aile Birliklerinin sınırlarını çizirken okul ile aile arasında uyumlu örnek bir model üretmekle ve bağışların teslimini almakla görevlendirir. Ve ailelerden hiçbir şekilde ücret talep edilmeyeceğini ve zorunlu bağışın kesinlikle yapılmayacağını belirtir. Ancak Okul-Aile Birliklerinin nasıl işlediğini öğrenciler ve veliler çok iyi bilirler. Okul-Aile Birlikleri hiçbir biçimde okul ile aile arasında örnek bir model oluşturmaktadır. Oluşturduğu örnek model emekçi, yoksul öğrencilerin ve ailelerin cebindeki yabancı el işlevini görmektedir.

Genel bütçeden ve MEB bütçesinden yatırımlara ayrılan paydaki azalma, ailelerin eğitim maliyetini üstlenmede daha çok yükümlülük altına girdiğini göstermektedir. Eğitim harcamalarının finansman kaynaklarına göre dağılımı, eğitim maliyetinin faturasının her geçen yıl ailelere daha çok yüklendiğini, ailelerin yaptığı harcamalarda oranın bizim gibi gelişmekte olan ülkelerle aynı oranlarda olduğunu belirtmektedir.

MEB'e bağlı her iki okuldan biri her türde fiziki altyapı sorunu yaşamaktadır. Ortaöğretim okullarının (meslek lisesi ve liselerin)

- ▶ yüzde 46'sının bahçesi dar,
- ▶ yüzde 49'u kalabalık,
- ▶ yüzde 52'si derslik sıkıntısı çekiyor,
- ▶ yüzde 50'sinin sıra-masa-tahta türü donanımlarında eksikler var,
- ▶ yüzde 65'i ders araç-gereci bulamıyor,
- ▶ yüzde 66'sının tuvaletleri bakımsız,

Bütün bu hesapları boşa çıkartacak olan liseli gençliğin özgürlük mücadelesidir. Önümüzde duran bu gerçeklik ile yüzleşmek artık kaçınılmaz olarak kapılarımızı çalmıştır. Ya kapılarımızı bu gerçekliğe açıp çözümler arama yoluna gideceğiz ya da evlerimizi ocaklarımızı yakıp yıkmalarına müsaade edeceğiz.

- yüzde 70'inin laboratuvar-atölye eksikliği bulunuyor,
- yüzde 72'si hijyen sorunları yaşıyor. Her 4 okuldan 3'ü (yüzde 74'ü) ödenek sıkıntısı çekmektedir.

Okullar artık dönem başlarında aileler ve öğrencilerden toplanan yardımlarla (kayıt parası, aidat, başış...) ayakta durmaktadır.

Cinsiyetçi Eğitim

Eğitimdeki cins ayrımcılığı ise kendisini sürekli yeniden üretmektedir. Kitaplardaki cinsiyetçi dil, öğretmenlerin, yönetimin ve öğrencilerin eril yaklaşımları ve mesleki seçimlerde toplumsal cinsiyet rollerine göre belirlemeler bunun göstergeleridir. Kitapları bilim insanları yerine bilim adamları üretir, yönetim ise kadın öğrencilere davranışlarında, oturup kalkmalarında sürekli müdahale eder, erkekler ile çok haşır neşir olmamaları gibi telkinlerde bulunurlar. Örneğin; Antalya'nın Muratpaşa ilçesinde bir okulda müdürün yayınladığı 18 maddelik tebligatın içinde kadın ve erkek öğrenciler arasında bir metre mesafe olması gerektiği yazmaktadır. Birçok ilde de buna benzer durumlar görülmektedir. Kadınların giydiği kıyafetlerden, saç bandı, toka vb. gibi araçlara kadar birçok şeyi ya yasaklarlar ya da bunları namus meselesine indirgeyen bağnaz yaklaşımlar sergilerler. Kadınlar sürekli gözlenen, izlenen ve kontrol altında tutulması gereken bir olgu olarak görülmektedir. Kadına yönelik baskılar ve yaptırımlar aileler ve okullar tarafından işbirliği içinde uygulanmaktadır.

Mesleki ve Teknik Liseler

Mesleki ve teknik liselerdeki durum ise MEB'den çok sermayeden sorulur durumdadır. Mesleki ve teknik eğitim sisteminin temel işlevi ise ekonominin ve endüstrinin ihtiyaç duyduğu yeterlilikleri kazanmış ve gelişmelere uyum sağlayabilecek teknik eleman yetiştirmektir. Oysa mesleki ve teknik liselerdeki bireylerin istek ve yetenekleri ser-

maye tarafından yönlendirilmekte ve piyasanın ihtiyaçlarına uygun şekilde eğitilmektedirler. Üniversite, sermayenin bu politikalarından kaynaklı olarak, mesleki ve teknik liseli gençler için ulaşamaz, anlamsız ve içi boşaltılmış bir kurum anlamına gelmektedir. Böylece mesleki ve teknik liseler, emekçi yoksul gençliğin sermayenin ihtiyacına uygun olarak ucuz emek gücü sağladığı bir pazar olmaktadır.

Türkiye'de eğitim sistemi, yıllardır sürdürülen bilinçli politikalar sonucu bataklığı anımsatan bir sorun haline gelmiş, okul öncesi eğitimden üniversiteye kadar eğitimin tüm düzeyleri, en temel işlevlerini yerine getiremez hale getirilmiştir. Bataklik her geçen gün genişlemekte derinleşmekte ve içine yutulanlar ise örgenciler ve ailelerin hayalleri olmaktadır. Türkiye'de, eğitime yönelik politikalar özelleştirme furyası, nitelikli iş gücü ihtiyacı, burjuva ideolojisinin yeniden üretimi ve bir bütün olarak sermayenin himayesinde stratejik hamlelerinin bir başka ayağını oluşturmaktadır. 1980'den bugüne kadar yürütülen bütün politikalar sermayenin küreselleşmesinin bir adımı olan neo-liberal politikalar. Bu politikalar eğitimi toplumun kamusal bir hakkı olarak şekillenmesinin yerine sermayenin içine girdiği yapısal krizleri aşmak için eğitimi pazarın bir metası haline getirmek olmuştur. Ancak bugünde bir kez daha bilinçlerimize iştirak eden olgulara baktığımızda; sistem artık kriz ile beraber içinden çıkılmaz bir noktaya doğru sürüklenme eğilimindedir. Bu krizden çıkış için yapılan bütün hamleler çözüm olma noktasında hem inandırıcılığını yitirmiş hem de toplum olarak kapitalizmin sınırlarına ulaştığını göstermiştir. Bugünlerde kulaklarımıza çalınan hayalet sesler, geleceğe yönelik "umutlu" söylemler sahnedeki oyundur. Sahne arkasında kriz, kar, hırs, savaş, çözümsüzlük hesapları yapılmaktadır. Sonucunda eğitim de bu hesaplara göre şekillenmektedir. Eğitime yönelik çözümler, sınav sistemindeki allamalar pullamalar, eğitimde

yeni stratejiler ve araştırmalar, bir dizi tabele değişiklikleri gibi hamleler temelde 1980'den bugüne yürütülen politikalarından farklı değildir, olamayacaktır da.

Cesaret, Onur, Dayanışma

Bütün bu hesapları boşa çıkartacak olan liseli gençliğin özgürlük mücadelesidir. Önümüzde duran bu gerçeklik ile yüzleşmek artık kaçınılmaz olarak kapılarımızı çalmıştır. Ya kapılarımızı bu gerçekliğe açıp çözümler arama yoluna gideceğiz ya da evlerimizi ocaklarımızı yakıp yıkmalarına müsaade edeceğiz. Ve biz bu gerçeklikle yüzleşenler olarak kendi kıvılcığımızı çaktığımız günü bugünden yarına geleceğimizi karartanlara cehennem etmeliyiz. Bu nedenle liseli ve dersaneli gençliğe reva görülen bu eğitim sisteminin karşısında sessiz kalınmamalı ve gençliğin sesine kulak verilmelidir. Gençlik idare, polis, aile baskısına karşı CESARET'li; kimliksizleştirilmeye, kişiliksizleştirilmeye, çete ve yoz kültüre karşı ONUR'lu; tek tipleştirilmeye, rekabet kültürüyle yalnızlaştırılmaya karşı DAYANIŞMA'yı örgütleyen duruş sergilemelidir. Bu duruş özgürlük mücadelesinin rengi olacaktır. Örgütlü mücadele her zamankinden daha hissedilir, acil bir görev olarak karşımızda durmaktadır. Cesaret, onur, dayanışma sloganını okullara, sokaklara, dershanelere, semimizin soluğumuzun değdiği her yere taşımamızdır.

Dershane sistemi uygulaması ile eğitim olanakları genişlemiş olan daha varlıklı aileler, binlerce lira ödeyerek çocuklarına diğer öğrenci ve okullar karşısında önemli avantajlar sağlamaktadırlar. Yoksul ve orta gelirli aileler ise çocuklarına geniş eğitim olanakları sağlayamamakta, böylece genel devlet liseleri ile meslek liseleri vb. okullarda okuyan öğrenciler daha başından sistemin dışına itilmiştir. Bu durum sınav sisteminin sınıfsal bir eleme sistemi olarak işlediğini göstermektedir, emekçi ve yoksul gençliğe üniversitenin kapısını kapatmaktadır.

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

İstanbul Üniversitesi'nde Şoven Saldırı

Çukurca eylemi ile ülkenin her yanına yayılan şoven saldırılar üniversitelerde de gerçekleşti. 21 Ekim günü İstanbul Üniversitesine gelen ülkücü grup, devrimci, demokrat, yurtsever öğrenciler saldırdı, fakat üniversiteliler faşistleri püskürterek üniversite dışına çıkarttı.

Yaşananların ardından okuldan toplu çıkış yapmak isteyen öğrenciler, okul çıkışında polis tarafından durduruldu. Öğrencilere bu sırada ülkücü grup tekrar saldırdı. Saldırıya karşılık veren üniversitelilere bu sefer de polis müdahalesi geldi.

Polis saldırısının ardından başlayan çatışma Laleli ara sokaklarında devam etti. Polisin Lalelide yoğun bir biçimde gaz bombası kullanması nedeniyle çok sayıda kişi fenalaştı. Esnafın gaz bombası kullanımına tepki göstermesi üzerine polis ile esnaf arasında da gerginlik yaşandı.

Çatışmalar sonrasında 10 üniversiteli ile bir gazeteci gözaltına alındı.

ODTÜ'de Faşizme Karşı "BARIŞ"ın Sesini Yükseltildi

Ortaoğu Teknik Üniversitesi'nde (ODTÜ) Çukurca'daki saldırıyı gerekçe göstererek şovenizmi hortlatmak isteyenlere karşı, üniversiteliler barışın sesini yükseltti.

Facebook üzerinden örgütlenmeye çalışılan eyleme karşı ODTÜ öğrencileri, öğretim görevlileri ve çalışanları sabah saatlerinde bir araya geldi. Yapılmak istenen eylemin savaşı çığırkanlığına ve şovenizme neden olacağını söyleyen ODTÜ'lüler, "Denenmeyen tek yok kaldı: Barış" ve "Halkların kardeşliğinin sesini yükselt" yazılı pankartlar asarak faşistlerin toplanacağı alana gitti.

Cuma namazının sona ermesiyle birlikte bayraklar ve şoven içerikli sloganlarla yürüyüş yapmak isteyen grup ODTÜ'lüler tarafından engellendi. Grup daha sonra rektörlük önünde tekrar buluşarak "Her Türk asker doğar" sloganları attı. Ancak ODTÜ'lüler burada da "Herkes insan doğar", "Yaşasın halkların kardeşliği", "ODTÜ faşizme mezar olacak" sloganlarıyla herhangi bir provokasyona izin vermedi.

Faşist Saldırıları Kıbrıs'a da Sıçradı

Türkiye geneline yayılan şoven linç kampanyası Kıbrıs'a da sıçradı. Kıbrıs'ın bazı mahallelerinden, liselerden ve üniversitelerden toplanan çok sayıda faşist, Yakınoğu Üniversitesi'ne (YDÜ) gelerek Kürt öğrencilere satır, bıçak ve sopalarla saldırdı.

Kürt öğrencilere okul çıkışlarında pusu atarak saldıran faşistler çok sayıda öğrenciyi yaraladı. Okulda hazır tutulan polis ise saldırılara herhangi bir müdahalede bulunmadı. Saldırıları sonrasında okuldan çıkmak istemeyen bazı Kürt öğrenciler ise polis tarafından gözaltına alındı.

Mezopotamya Sosyal Forumu Gerçekleştirildi

21-25 Eylül tarihleri arasında Diyarbakır'da gerçekleşen Mezopotamya Sosyal Forumu ilk gün yapılan yürüyüş ve ardından yapılan konser ile başladı. Atölyeler, paneller, forumlar; gençlik, ekoloji, dil çadırlarında ve çeşitli oturumlarda Filistin meselesinden Arap Baharına, Demokratik Özerklikten barışa, emek konusundan göç meselesine kadar birçok konunun tartışıldığı oturumlar 5 ayrı salonda gerçekleşti. Ayrıca, sinema filmi gösterimleri, tiyatro oyunları ve atölyeleri, sergiler de MSF'nin etkinlikleri arasındaydı. Brezilya Topraksızlar Hareketi MST'den Igor Felipe Santos'tan, El Salvador deneyimini aktaran Farabundo Marti Ulusal Özgürlük Cephesi (FMLN) gerilla komutanı Roberto Canas'a kadar dünyanın birçok yerinden katılımcı MSF'te bir araya geldi. Mezopotamya Sosyal Forumu son gün yapılan Sosyal Hareketler Asamblesi ile son buldu.

Taylan Özgür Anıldı

68 kuşağının öğrenci hareketi liderlerinden ve 68 döneminin ilk faili meçhul cinayetinin kurbanı Taylan Özgür, 42 yıl ardından sonra ilk kez katledildiği Beyazıt Mithatpaşa Caddesi Girişi'nde anıldı.

İstanbul Üniversitesi'nin karşı-sındaki Mithat Paşa Caddesinde arkadaşlarıyla birlikte yürürken arkasından vurularak katledilen Taylan ÖZGÜR, ablası ve yoldaşları tarafından, vurulduğu yere karanfiller bırakılarak sessiz bir şekilde anıldı.

Cinayetin sorumlularının yargılanması için 42 yıldır mücadele eden Taylan ÖZGÜR'ün ablası Hale Kıyıcı, kardeşinin bir üst teğmen tarafından vurulduğunun geçtiğimiz yıllarda Emekli Yarbay Talat Turhan tarafından itiraf edildiğini, fakat hala üst teğmen hakkında bir işlem başlatılmadığını söyledi. Kıyıcı, "Kardeşimi 42 yıl önce burada bir üst teğmen vurdu. Şimdi üst düzey bir generalmiş. Üst düzey generaller Hasdal'da yatıyor. Oradaysan bana cevap ver general, kardeşimin katili olduğunu açıkla" dedi.

Halkların Demokratik Kongresi Toplandı

Emek Demokrasi ve Özgürlük Bloku bileşenlerinin seçimler sonrasında, birçok siyasi parti ve gruba, ayrıca toplumsal muhalefetin çeşitli kesimlerine dönük yapılan çağrısıyla bir araya gelen Kongre Hareketi, Ankara'da düzenlediği Kongre ile kuruluşunu ilan etti. Tüm Türkiye'de çapında düzenlenen toplantılar sonunda 800'ün üzerinde delegenin katılımıyla toplanan 2 günlük kongre, Halkların Demokratik Kongresi adını aldı.

Toplumsal muhalefetin odaklarının önemli bir yan yana gelişini ifade eden Kongrenin ana hedefi, halkların, ezilenlerden, yok sayılanlardan, emekten, özgürlükten, doğadan ve eşitlikten yana bütün güçlerin kürsüsü ve mücadele zemini olmak. Yerelerde ve özgürlük mücadelesi yürüten toplumsal alanlarında kurulacak meclislerde bir araya gelerek mücadele yürütecek olan Halkların Demokratik Kongresi'nde ayrıca delegasyon içinden 121 kişilik bir Genel Meclis seçimi yapıldı ve Anayasa komisyonu, Emek komisyonu..vb. merkezi komisyonlar oluşturuldu. Gençlik alanındaki çalışmalarının koordinasyonu Gençlik Meclislerinde sağlanacak.

Ankara'da Yükselen Ses! İnsanca Yaşam! Demokratik Türkiye!

8 Ekim Cumartesi günü, TTB, TMMOB, KESK ve DİSK'in Ankara'da düzenlediği "İnsanca yaşam için demokratik ve özgür bir Türkiye" mitingine çeşitli illerden gelen yaklaşık 30 bin kişi katıldı. Toplumsal Özgürlük Parti Girişimi ve Liseli Kıvılcım kortejlerinin arkasında yer alan "Özgürlükçü Gençlik Dernekleri" kitlesiyle ve coşkusuyla dikkat çekti.

"Sokağın Meclisi'ni oluşturalım" çağrısıyla düzenlenen mitingde, işçilerden öğrencilere, kadınlardan çevrecilere tüm toplumsal dinamikler taleplerini dile getirdi. Mitinge birçok siyasi parti, platform, dernek, ilerici ve devrimci kurum destek verdi.

PAYLAŞMAK KARDEŞLİKTİR

22 Ekim 2011 Cumartesi günü Van'da gerçekleşen 7.2 büyüklüğündeki deprem ülke gündemine bomba gibi düştü. Bölgede sürmekte olan savaş koşulları altında gerçekleşen deprem, Kürt halkına yaşatılan acıyı arttırmakta. Yaşanan bu felaketin ardından, Kürtlere dönük ırkçı yorumların gelişmesi kardeşliği ve insanlığı derinden yaralayan bir gerçeklik olarak tarihe kayıt düştü.

Depremi ilahi güçlere dayandıranlara mı yanarsınız yoksa depremin olmasını, yüzlerce insanın ölmesini olumlayan yorumlara mı? Öfkesinden neredeyse boğulacak bu gibiler, gözlerimizin önündeki hal ve tutumlarıyla bir insanlık müsveddesi haline geldiler. Bunun yanı sıra depremi Kürtleri ıslah etmenin bir fırsatı olarak görenler, giden yardımları afet bölgelerine ulaştırmak önünde engel olmaktadır. Hükümet valilik ve asker eliyle yardımları merkezleştirirken, birçok köye yardımla-

rın ulaşmıyor olmasına tepki olarak 30'dan fazla köy muhtarı istifa etti. Bölge halkının ve bölge milletvekillerinin tepkisi görmezden gelinmesi ise içler acısı.

Bugün Van'da yalnızca depreme karşı mücadele verilmiyor, yaşanan tüm olaylar kıskacında bir insanlık sınavından geçiliyor. Bir yandan yükselen ırkçı söylem karşısında mücadele verilirken diğer yanda yardım kampanyaları ile bölge halkının yaralarını sarmak için uğraşılıyor.

Yalnızca kampanya düzenlemekle de kalmayıp Van'a giderek bifiil dayanışmanın örgütlenmesi sürecine katılanlar da var. Gençlik cephesinde, başta kampüslerde olmak üzere açılan yardım masalarında dayanışmanın örgütlenmesi sağlanıyor. Halkların Demokratik Kongresi Gençlik Meclisinin yürüttüğü kampanya ve eylemlikle dayanışma faaliyeti sürüyor.

ABD'ye ve İsrail'e Kalkan Olmayacağız!

Malatya'nın Kürecik İlçesi Karahan Geçidi'nden radar üssüne yürüyen binlerce kişi, Kürecik'e füze kalkanı kurulması girişimlerini protesto ederek, "ABD ve İsrail'e kalkan olmayacağız" dedi.

Çeşitli kentlerden yola çıkan binlerce kişi ile Kürecik halkı Karahan Geçidinde toplandı. Kitle, "Emperyalistler, işbirlikçiler, 6. filoyu unutmayın", "Emperyalist savaşa ve işbirlikçilerine

hayır", "Kürecik'te füze kalkanı istemiyoruz" ve "Füze kalkanına karşı tek yumruk tek barikat" yazılı pankartlar taşıdı. Ayrıca, Sinan Cemgil, İbrahim Kaypakkaya, Deniz Gezmiş, Mahir Çayan ve Mazlum Doğan'ın fotoğraflarının bulunduğu "Unutmadık, unutmayacağız" yazılı pankart açtı. Kürecik merkezinde de halkın, füze kalkanını protesto eden pankartlar astığı görüldü.

DÜNDEN BUGÜNE

DIYALEKTİK

Diyalektik doğadaki değişim sürecini açıklayan bir kavram olarak ilk çağdan günümüze Heraklitos'un ırmağından yıkanarak gelmiş olsa da bu konudaki temel tartışma idealizm ve materyalizm tartışması olup Hegel ve Marx'da düğümlenmiştir.

Semra Zarper

Felsefe tarihine baktığımızda aklın bir sistem olarak ele alınışının ta Aristoteles'e kadar uzandığını görüyoruz. Daha sonralara geldiğimizde Spinoza, Leibniz, Descartes ve Kant'ın da bir sistem olarak rasyonalizme başvurduğunu kendi çalışmalarından gözlemleriz. Kant'tan sonra alman felsefesinin en önemli filozoflarından birisi diyebileceğimiz Hegel özellikle Mantık eserinde kendinden önceki bütün bu filozofların çalışmalarını ele alıp üzerinde çalışarak geliştirmiştir. Ve daha sonralarda özellikle Hegel'in Mantık'ı üzerinde yaptığı çalışmalarla, Marx, idealist diyalektikten, diyalektik materyalizme uzanan yolu açmıştır.

İdealizm ve Diyalektik

Diyalektiği bir yöntem olarak ele alırken bu konuda yapılan belli tartışmalara kulak vermek faydalı olacaktır. Herşeyden önce şunu belirtmek gerekir ki bu alanda yapılan her tartışmada onaylama ya da reddetme şeklinde takınılan tutumlar konunun kendisine ilerleme kaydettirir. Bir olgu ya da olay üzerine yapılan tartışmada karşıt tezlerin birbirileri ile çatışmasının temelinde belli nedenler vardır. Bunların en başta gelenlerinden birisi ise temelinde bu görüş ayrılıklarına sebep olan etkenlerin düşünme sürecindeki eksikliklerden, yanlışlardan ya da yetersizliklerden ileri geldiğidir. Daha da açacak olursak, bu felsefeye göre bireyler doğal süreç ve olguların bilgisine sahip olmaları durumunda olan bitenler hakkında aynı fikirde olacaklardır.

Gerçekten durum böyle midir? Bu felsefenin hesaba katmadığı şeylerden en önemlisi, üzerinde tartışılan nesne hakkında savunulan tezler çatışmakla karşıt olmakla birlikte

her zaman ayrı yönde olmayabilir. Buna örnek olarak bir masanın rengi üzerine yapılan tartışmayı verebiliriz. Bir masanın rengi üzerine yapılan siyah mı beyaz mı tartışması kabaca bakıldığında farklı görüşlerin ayrılığı gibi algılansa da, nihayetinde o nesne hakkında hemfikir olunan, onun rengi üzerinden yürüyen bir tartışmadır. daha da ilerlersek, kendi özelinde siyah ve beyaz tartışması nesnelere atfedilen özelliklere denk düşer, yani insan düşüncesindeki varlığının kaynağı doğada hali hazırda bulunmasından ileri gelen siyah ve beyaz nesnelere.

Yani idealist felsefenin savunduğu gibi bu çatışan tezlerin tek ve biricik kaynağını insan düşüncesindeki yetersizliklerle ya da, yanlışlarla açıklamak kendi içerisinde yetersizdir. Bu öze ilişkin önemli bir problemi görmezden gelmektir. Oysa ki bir felsefecinin üzerinde tartışması gereken temel şey gerçekliğin bir çırpıda kavranıp kavranamayacağı yönünde mistik, spritual yorumları bir kenara bırakıp, bir birikim olarak bu konuda yapılan tartışmaları çelişkileriyle birlikte sistemli bir şekilde inceleyerek adım adım ilerleme yolunu seçmek olmalıdır. Yani tekrar başa dönersek insan düşünme sürecindeki bu farklılıklar, karşıtlıklar öze ilişkin bir sorunu çıkarır karşımıza ve öze ilişkin bu sorun esasında düşünme sürecinin derinliklerinde yatan farklılıklar, yanlışlar ya da yetersizliklerden daha derinde bir noktayı işaret eder bizlere.

Bu çelişkilerin nedenini bir nebze de olsa bir nesnenin bütün özelliklerini bir bütün olarak anlamaktan yoksun, anlamak için onu parçalarına ayırıp analiz eden düşünme sürecinin yetersizliğinde de yatsa da bu tez,

nesnenin içerdiği bütün çelişkiler anlamada yetersizdir. Bu çelişkileri anlamak bunların ortak hareket noktalarını nesnelere özelinde incelemeyi ve açığa çıkarmayı gerektirir. Kısacası, bilinçlerde açığa çıkan bu çelişkilerin somut ve gerçek olan bir sebepleri vardır.

Gerçeklikten Yola Çıkmak

Marx'ın belirttiği gibi insan doğasını ve çelişkilerin hareket yasalarını anlamaya çalışmak için yapılması gereken, "insanların söylediklerinden, hayal ettiklerinden, tasavvur ettiklerinden değil, gerçek ve faal insandan hareket edip, gerçek hayat süreçlerini temel alarak bunların ideolojik yansımalarının ve yankularının gelişimini göstermek suretiyle elle tutulur canlı insana varmaktır. İnsan zihninde oluşan inanılmaz hayaller bile ampirik olarak gösterilebilen ve maddi temellere dayanan maddi hayat süreçlerinin doğurduğu imgeler olmak durumundadır. Böylelikle, ahlak, din, metafizik ve her çeşit ideoloji ve de bunlara tekabül eden bilinç şekilleri bağımsız görünümelerini kaybederler. Bunların tarihleri yoktur, gelişimleri yoktur; ancak insanlar maddi üretimlerini ve maddi ilişkilerini geliştirerek kendi öz gerçeklikleriyle birlikte, düşüncelerini ve düşüncelerinin ürünlerini değiştirirler."

Diyalektik doğadaki değişim sürecini açıklayan bir kavram olarak ilk çağdan günümüze Heraklitos'un ırmağından yıkanarak gelmiş olsa da bu konudaki temel tartışma idealizm ve materyalizm tartışması olup Hegel ve Marx' da düğümlenmiştir. Marx "Benim diyalektik yöntemim, Hegel'inkinden yalnızca temelde farklı değil, üstelik onun tam karşıtıdır" veya "Bilinç hayatı belirlemez; hayat bilinci belirler" derken idealizmin aksine diyalektik yöntemde esas olan hareket yasalarının Engels'in diyalektiğin denektaşı dediği doğada maddelerin kendi içindeki somut ilişkilerinde aranması gerektiğini söyler.

Marx "Benim diyalektik yöntemim, Hegel'inkinden yalnızca temelde farklı değil, üstelik onun tam karşıtıdır" derken diyalektik materyalizmi esas aldığını ortaya koyar.

Arap Hıristiyanların büyük bir bölümü Antakya'nın 1938'de Türkiye'ye katılmasından sonra Lübnan ve Suriye'ye göç eder ve orada yaşamlarını sürdürürler. Yüzyıllardır Antakya ve civarında yaşayan Arap Hıristiyanlar, Nusayriler (Arap Aleviler) gibi Arapça konuşurlar ve yine onlar gibi dinsel kimliklerini ön planda tutarlar.

ANTAKYA MOZAYİĞİ ve ARAP HIRİSTİYANLAR

Juliana Gözen

Burada insanların birbirine saygısı var. Komşularla ilişkilerim çok iyi, kardeş gibi yaşadık yıllarca. 'Gavur' lafı falan geçmez buralarda." Antakya'da yaşayan bir Arap Hıristiyan kadının, aynı mekânda çok uzun bir süredir kültürel iletişim içinde olmanın ve aynı dili konuşmanın, inançları veya mezhepleri farklı olan topluluklar arasındaki önyargıları kaldıracığı ve sınırları yıkacağı düşüncesini belki de en iyi anlatan cümleler bunlar. Anlatılar insan hayatında önemli bir yer kaplar. Kimlikler anlatılar üzerinden oluşturulur. İnsanlar her kültürde kendilerini ve ötekileri hikayeleştirirler ve kendilerini ait oldukları kültüre uygun bir kurgu içinde ifade ederler.

Antakya'nın Kozmopolit Yapısı ve Arap Hıristiyanlar

Bir topluluğun kimliğini tanımlama çabaları zorunlu olarak onun geçmişine bakmayı içerir. Anılardan, sembollerden, törelerden, inançlardan, geçmişin mirasından yani kolektif bellekten hareket edilir. Arap Hıristiyanları tanımak için geçmişe bakmamız gerekir...

Tarihte pek çok uygarlığa tanıklık etmiş olan Antakya (Hatay), 1939'da Türkiye'ye dâhil edilene kadar büyük bir hareketliliğe, iç ve dış göçlere sahne olmuş, tarih boyunca önemini korumuş bir kenttir. Bütünüyle bir semboller şehri olan Antakya, Anadolu'da "dostluk, kardeşlik, barış, hoşgörü, mozaik" sözlerinin belki en fazla sarfedildiği kent, İstanbul'un kozmopolit yapısına aşina olanların bile kayıtsız kalamayacağı çok kültürlü yapısıyla diğer Anadolu şehirlerinden ayrılıyor.

Antakya, Ermeniler, Arap Hıristiyanlar, Arap Sünniler, Nusayriler, Yahudiler ve

Türkler gibi yüzyıllardır bir arada yaşayan pek çok farklı etnik ve dinsel topluluğu barındıran, bu toplulukların bir arada çatışmadan yaşayabildiği, birbirini etkileyebildiği, birbirinin dönüşümüne katkıda bulunabildiği çok kültürlü bir yapıya sahiptir.

Arap Hıristiyanların büyük bir bölümü Antakya'nın 1938'de Türkiye'ye katılmasından sonra Lübnan ve Suriye'ye göç eder ve orada yaşamlarını sürdürürler. Yüzyıllardır Antakya ve civarında yaşayan Arap Hıristiyanlar, Nusayriler (Arap Aleviler) gibi Arapça konuşurlar ve yine onlar gibi dinsel kimliklerini ön planda tutarlar. Rum Ortodoks kilisesine bağlı olmalarından ötürü Rum Ortodoks kimliğine sahip olduğunu iddia eden üyelerine de rastlanır. Devlet tarafından Fener Rum Ortodoks kilisesine bağlanmalar da, ruhani olarak, metropolitleri olan Şam Kilisesine bağlıdır.

Kültürlerin Birlikteliği

Birçok gelenek ve görenek Antakya içerisinde ortak kültürel motifler taşır. Yüzyıllardır bir arada yaşayan farklı inançtaki insanların aynı bayramları kutluyor olması, farklı kültürlerin etkileşimine ve sentezleşmesine güzel bir örnektir. Bu Antakya içerisinde kardeşlik, birliktelik rüzgârının ne denli kuvvetli estiğini göstermektedir. (Vaf-tiz-kiddes bayramı, paskalya bayramı, barbara bayramı...) Arap Hıristiyanlar, dinsel pratik ve inançları açısından dünyadaki diğer hıristiyanlarla pek çok ortaklıklara sahip olsalar da, Hatay'ın heterojen kültürünün vurduğu damgayla kendilerini diğer hıristiyanlardan farklı görmektedirler.

Antakya'da yaşayan Ortodoks Arap Hıristiyanlar dinsel pratiklerini "kadın erkek ayrımı olmadan kilise törenlerine katılmak, düğün ve cenaze törenlerini kilisede yapmak" diye tarif etmektedirler. Dini ritüeller, özellikle kilise vakfının güçlü olduğu Antakya'da topluluk bilinçlerini korumaya yardımcı olmakta ve günlük yaşamın bir çatısını oluşturmaktadır. Dışarıdan gelen misafirleri ağırlamak, yoksulların ihtiyaçlarını sağlamak gibi faaliyetlerde bulunan bir kadın kolu oluşturulmuştur.

Asimilasyoncu Politikalara Karşı Bilinçli ve Ortak Tavır

Antakya, Samandağ gibi kırsal kökenli Arap Hıristiyanlar, milli eğitim sisteminin asimilasyoncu politikalarına maruz kaldıklarından dinlerini ve kültürlerini yeni kuşaklara aktarmakta zorlanmışlardır. Üstelik birçok aile ayrımcılığa maruz kalmamak ve toplumda yükselme şansını yakalayabilmek için asimile olmayı tercih etmişler, Arapça yerine Türkçe konuşmaya, çocuklarına Türkçe isimler vermeye ve kiliseye daha mesafeli yaklaşmaya başlamışlardır.

Antakya'da da milliyetçi gerici refleksler geliştirilmek istenmektedir. İskâna, göçe ve sünileştirme politikalarına bağlı olarak kimi yerde gerginlik ve husumetler yaşansa da, bu toplum içinde kök salmamış, kitlesel bir harekete dönüşmemiştir. Asimilasyon kültürü karşısında, Antakya'da yaşayan topluluklar, milliyetçi şoven gerilimlerin ciddi bir boyut kazanmaması için bilinçli ve ortak bir tavır takınmıştır.

Antakya, Ermeniler, Arap Hıristiyanlar, Arap Sünniler, Nusayriler, Yahudiler ve Türkler gibi yüzyıllardır bir arada yaşayan birçok etnik ve dinsel topluluğu barındırmaktadır.

Her Dönem Sistemlere Karşı Atılan Asi Bir Çığlık

ROCK

Rock'ı sadece bir müzik türü olarak değerlendirmek; müziğin çıkış noktasına, tarihsel gelişimine ve ardında sürüklediği kitlelere haksızlık etmek olur. Rock, müzik tarihi boyunca çok çeşitli kitleleri etkilemiş, sadece bir müzik türü olmanın ötesine geçerek insanların saç şekillerinden giyiniş tarzlarına kadar bütün yaşamlarını belirleyen bir yaşam kültürü de yaratmıştır.

Uğurcan Büyüknisan

Dünyada da, ülkemizde de en popüler müzik türlerinden biri olan Rock'ı ne kadar tanıyoruz? Rock müzik siyahlara bürünmüş, saç uzatmış gençlerin gürültülü ve sert müziklerinden mi ibarettir? Rock müzik bu kadar basit olabilir mi? Tabii ki, HAYIR!

Rock, yalnızca bir müzik türü değildir. Rock'ı sadece bir müzik türü olarak değerlendirmek; müziğin çıkış noktasına, tarihsel gelişimine ve ardında sürüklediği kitlelere haksızlık etmek olur. Rock, müzik tarihi boyunca çok çeşitli kitleleri etkilemiş, sadece bir müzik türü olmanın ötesine geçerek insanların saç şekillerinden giyiniş tarzlarına kadar bütün yaşamlarını belirleyen bir yaşam kültürü de yaratmıştır. Kısacası Rock müzik, 60 yıllık tarihi bir sürekliliğe sahip sosyolojik bir olgudur.

Kapitalizmin özellikle metropollerde yarattığı adaletsizliğe, savurganlığa karşı bir haykırış olarak başlayan Rock, bugün müzik endüstrisi ve piyasasının elinde ciddi savrulmalar yaşamaya devam ediyor. Kapitalizm, Rock müzik üzerine bilinen kurallarını öyle ustaca kullandı ki, muhalif olanı kendine

göre uyarladı, ondan kazanmanın yollarını buldu. Böylece isyanı yozlaştırdığı gibi, para kazanmaya da devam etti.

Rock Müzik Doğuyor

1600'lerin başında Afrika'dan Amerika'ya getirilen siyah köleler, büyük pirinç tarlalarında çalıştırılmaya başladılar. Köleler bu çalışmalar sırasında hep beraber içinde özgürlük, adalet geçen şarkılar söylemeye başladılar. Bir süre sonra cumartesi günlerini eğlence hakkı olarak aldılar. Blues bu toplu çalışmalar ve eğlence sırasında doğdu. Köleliğin ortadan kaldırılmasında büyük role sahiptir.

1800'lerde köleliğin kaldırılmasından sonra diğer bölgelere giden siyahlar. Blues müziği geniş çevrelerin tanıdığı bir müzik haline getirdiler.

Tarih 1900'lere dayanmıştı ve müzik endüstrisi doğuyordu.

1930'lu yıllarda isimlerini saksak bile çok azı aklımızda kalan (Louis Ella, Holiday) sanatçılarla Blues caz müzikle buluştu. Artık müzik önüne kattığı her yeni formla birlikte

yeni bir biçime bürünmeye başlamıştı. Çalgılardaki yenilikler, teknolojinin hayata daha çok girmesi ve müzisyenlerin çabalarıyla jump, ritim-blues (R&B) gibi yeni formlarla ortaya çıkmaya başladı.

Burada üzerinde duracağımız tür gelecekte Rock olarak isimlendirilecek müzik türünün son basmağı olan R&B'dir. 1940'larda ekonomik nedenlerden dolayı güneyden kuzeye göç eden siyah blues ustalarının piyano ve nefesli aletlerle tanışması R&B'nin gelişmesinde etkili oldu. Kısa süre sonra bu müzik türü siyahlar dışında orta sınıf ve alt sınıf beyaz gençlerin de dinlediği bir müzik türü oldu ve beyazlar da R&B yapmaya başladı. Fakat beyazların yaptığı bu müziğe nedendir bilinmez Rock'n Roll ismini verdiler. Elvis Presley ile tanınan bu türü ABD'nin 2. emperyalist paylaşım savaşından sonra dünyaya pazarlamak istediği yeni bir kültürün aracı oldu. Lakin 1960'lara gelindiğinde işler müzik piyasasının istediği gibi gelişmedi.

Bu dönemin en göze çarpan ismi tartışmasız Bob Dylan'dı. O, "60 gençliğinin önderiydi". Bob Dylan'ın yaptığı şarkılar ne folk, ne de rock'n roll içerisinde tanımlanabiliyordu. Toplumcu şarkılar dinleyerek büyüyen Bob Dylan'ın ortaya çıkardığı tür, "Folk Rock"tı. Albümleriyle ve şarkılarıyla o, "protest şarkı" anlayışını doğuran isim olmuştu. Dylan şarkılarında emperyalist savaflara, silah tekellerine, sosyal eşitsizliklere ve sınıf farklarına dikkat çekiyordu.

Rock, dünyada neler olup bittiğine gözlerini açan dönem gençliğinin hayallerinin ve umutlarının dışı vurumuydu. Kapitalizmin ve endüstrinin onu kendi çıkarları doğrultusunda 'moda' yapması da, emperyalizmin Rock'ı dünya gençliğine karşı bir yozlaştırma aracı olarak kullanması da bu gerçeği değiştirmeyecektir.

ABD'de rock'n roll'un yarattığı etki kısa sürer. İçerisinde başka ülkelerde, özellikle İngiltere'de, farklı bir biçime büründü. 2. Dünya paylaşım savaşında İngiltere'ye gelen ABD askerleri birçok rock'n roll ve blues albümünü İngiltere'de bıraktılar. İngiltere'de albümleri dinleyen birçok genç İngiliz 30'lu yılların blues gitaristlerden etkilendiler. Blues, boogie, gospel, R&B türleri arasında yeni bir tarzın peşine düştüler. Bu tarz, sonraki 40 yıl içerisinde dünya gençliğini en çok etkileyecek olan müzik türü olan "Rock" olacaktır.

Muhafif Gençler İşbaşında

İngiltere'de bu gelişmeler yaşanırken ABD'de uzun yıllar etkisini gösterecek olan "Çiçek Çocuklar" deneyimi yaşanıyor. ABD'nin Vietnam'ı işgalini protesto eden on binlerce genç, ütopyik bir yaşam kurmak düşüncesiyle San Francisco yakınlarında bir kasabaya yerleştiler. Sabaha kadar yaktıkları ateş etrafında şiirler okuyup şarkılar söylüyorlardı. Tüm dünyada etkili olacak "hippi" kültürü de bu dönemde ortaya çıkmıştır.

İngiltere'de ortaya çıkan rock müziğin yolu, işte tam bu noktada Çiçek Çocuklarla kesişti. Dolayısıyla bu kültürün sözcülüğünü Rock müzik yaptı. Artık Rock müziğin konusu dünya sorunlarıdır. Bu genç kesmin en önemli politik tavrı savaşlara karşı olmalarıydı. Kapitalist eğitim düzenine karşıydılar. Fakat tepkiselliklerine tutarlı bir politik yaklaşım katamadıkları ve çözüm anlamında bir şey önermedikleri için 70'li yıllar ve Woodstock konseriyle birlikte tarih sahnesinden çekildiler.

Çiçek Çocuklara göre daha sert, daha politik olan 68 öğrenci hareketleri müziğinde çehresini değiştirdi. 68 kuşağı, artık eski Çiçek Çocuklar kadar iyimser ve pembe düşler içinde değildi. 68 gençliği pasifist kalmaktan çok, aktif bir mücadele sergiliyorlardı. Soğuk savaş rüzgârlarının estiği 70'li yıllar bütün dünyada radikal ve sert politik olaylara sahne oldu. Artık tınlar gittikçe elektrikleşiyordu, ritimler daha da sertleşiyordu. Pink Floyd, işte bu dönemde ortaya çıktı.

60'lardan 70'lere girildiğinde, artık gruplar "süper", "mega" gibi lakaplar alıyordu. Konserler stadyumları dolduruyordu. Rock müzik, tüm dünyaya yayılmıştı. Bütün bu gelişmelerle birlikte artık müzik endüstrisinin en önemli gelir kaynağı olmayı başarmıştı. Rock daha önce olmadığı kadar ciddiye alınmıştı. Rock, muhafif çizgisinden gittikçe uzaklaşıyordu.

İşte tam böyle bir dönemde, bütün bu gelişmelere karşı muhafif gençler yine ortaya çıktı ve sadece Rock müziği bu hale getirenlere inat "Punk Rock"ı ortaya çıkardılar. Punk Rock diğerlerinin sade bir müzik türüydü. Bu gruplar anti-faşist ve anti-emperyalistler. İngiltere'de, yaydığı anarşist düşünceler nedeniyle, devlet tarafından terdirginlikle karşılandı. Mükemmel olma kaygısından uzak olan punk, Rock'a yeni bir nefes kazandırdı. Fakat her zaman olduğu gibi müzik endüstrisinin karşısında duran punk, bir 'moda' olmaktan kurtulamadı ve kapitalizmin kaskacına yakalandı.

Rock, 80'li yıllara "heavy metal" patlamasıyla girdi. Kökenini 60'lı yıllarda hard Rock'a dayandıran karmaşık ve olabildiğince sert müzik yapan bu müzik akımı demokratlardan anarşistlere ve hatta ırkçılara kadar varan çok farklı kesimleri etkilemeyi başarmıştı.

Bu dönemin en göze çarpan ismi tartışmasız Bob Dylan'dı. O, "60 gençliğinin önderiydi". Bob Dylan'ın yaptığı şarkılar ne folk, ne de rock'n roll içerisinde tanımlanabiliyordu. Toplumcu şarkılar dinleyerek büyüyen Bob Dylan'ın ortaya çıkardığı tür, "Folk Rock"tı.

90'lara gelindiğinde her şey birbirine girdi. Dünya gençliğinin en büyük faaliyeti evinde MTV izlemekten öteye gitmemişti. Bu müzik kanalları ülkeden ülkeye yayılıyor, şarkılar ve sanatçılar bir günde baş tacı edilip indiriliyordu.

2000'li yıllara girerken Rock, geçici çıkışlar yapmış ve tekrar gerileme sürecine girmişti. İşte tam böyle bir süreçte "Nu-metal" yine Rock'ın alt akımlarından etkilenecek hale getirdi. Bu akım, rap müzikle metal müziğin birleşmesinden oluşan müzikti. Linkin Park ile tanınan bu müzik türü müzik endüstrisinin dikkatini çok geçmeden çekmiştir.

Rock Müzik Muhafif Olmaya Devam Edecek

Rock, dünyada neler olup bittiğine gözlerini açan bir dönem gençliğinin hayallerinin ve umutlarının dışı vurumuydu. Kapitalizmin ve endüstrinin onu kendi çıkarları doğrultusunda 'moda' yapması da, emperyalizmin Rock'ı dünya gençliğine karşı bir yozlaştırma aracı olarak kullanması da bu gerçeği değiştirmeyecekti.

Rock, çırpınıyor, her zaman çırpınıyordu; yenileniyor, her zaman yenileniyordu. Karmaşıklaşıyor, her zaman karmaşıklaştı ve yaşıyor ve biz hala John Lennon'un "düşler"indeki gibi umutluyuz:

"Cennetin olmadığını hayal et/ denersen kolay olduğunu göreceksin/ altımızda cennet yok/ üstümüzde sadece gökyüzü/ tüm insanların bugün için yaşadığını hayal et/ ülkelerin olmadığını hayal et/ zor değil/ uğruna öldürecek ve ölecek bir şeyin olmadığını/ dinde yok/ tüm insanların barış içinde yaşadığını hayal et/ hayalperest diyebilirsin bana/ ama tek değilim ben/ umarım bir gün sende katılırsın bize/ ve bir bütün olur dünya o zaman/ malın ve mülkün olmadığını hayal et merak ediyorum, yapabilir misin bunu?/ ne açlık var ne aç gözlülük/ bütün insanlar kardeşçe/ bütün insanların dünyayı paylaştığını hayal et..."

40 Yılın Ardından

KIVILCIMLI'NIN

BUGÜN SÖYLEYECEKLERİ!

Devrimci Önder Hikmet Kıvılcımlı'yı aramızdan ayrılışının üstünden 40 yıl geçtikten sonra dahi güncel ve canlı kılan temel öge, her gerçek devrimci hareketin ancak geçmiş-bugün-gelecek bütünlüğü çerçevesinde kendini yeniden kurabilir olmasıdır.

Cenk Ağacabey

*Yolun düşerse kıyıya birgün
Ve maviликlerini enginin seyre dalarsan
Dalgalara göğüs germiş olanları hatırla
Selamla, yüreğin sevgi dolu
Çünkü onlar fırtınayla çarpıştılar
Eşit olmayan savaşta
Ve dipsizliğin engininde yitip gitmeden
Sana liman gösterdiler uzakta.*

Pierre Jean de Beranger

Ortadoğu'dan Afrika'ya, Avrupa'dan Amerikalılar'a dünyanın dört bir yanının halk hareketleri ile uç vermeye başlayan toplumsal direniş nüveleri ile kaplanmaya başladığı zamanımızda, devrimci teori ve devrimci pratiğin birleştirilmesi bir kez daha en yakıcı gereksinim olarak dünya devrimci hareketinin gündeminde başköşeye oturmuştur.

Devrimci teorinin bu momentteki temel görevi, önümüzde açılmakta olan yeni toplumsal mücadele süreçlerinin gelişme yönlerini, temel niteliklerini doğru saptamak; bu toplumsal mücadele sürecinin taşıyıcısı olan toplumsal öznelerin özgül niteliklerini, aralarındaki içsel bağıntıları açığa çıkarmaktır.

Devrimci Önder Hikmet Kıvılcımlı'yı, aramızdan ayrılışının üstünden 40 yıl geçtikten sonra dahi güncel ve canlı kılan temel öge, her gerçek devrimci hareketin ancak geçmiş-bugün-gelecek bütünlüğü çerçevesinde kendini yeniden kurabilir olmasıdır. Sosyalist Yeniden Kuruluş süreci, bir teorik yenilenme ve gelişen yeni süreçlere uygun yeni pratikler üretme anlamını taşıyorsa eğer, Hikmet Kıvılcımlı'nın teorik ve pratik mi-

rası bu sürecin temel yapıtaşlarının bir bölümünü içermektedir.

Yeniden yapılanma süreci, Türkiye Sosyalist Hareketi'nin yaklaşık 100 yıllık teori ve pratik mirasının içerilerek aşılması anlamını taşıyacaksa, bu birikime nesnel ve somut bir yaklaşım ve bu yaklaşım doğrultusunda bir çerçevenin oluşturulması bir zorunluluk olarak yeniden kuruluşu gündemine alan öznelerin önünde durmaktadır.

Daha da somutlaştırmak gerekirse, yeniden kuruluş süreci, sosyalist hareket içinde belirginleşen bir saflaşmada liberal ve ulusalcı sosyalist pozisyonlardan kendini net sınır çizgileri ile ayıran bir pozisyonun; üçüncü cephe olarak adlandırdığımız bir siyasal-ideolojik çizginin örgütsel-siyasal ve ideolojik olarak inşa edilmesi ve zamanımızın Komünist öznesinin yaratılmasıdır.

Zamanımızın komünist öznesi, Leninist devrimci özne kavrayışımızın bugünkü özgül koşullarda alacağı yeni biçimdir. Eğer siyasal faaliyetimiz geçmişimiz-bugünümüz-geleceğimiz arasında bir diyalog çerçevesinde oluşuyorsa -ki öyle oluyor-, o zaman Hikmet Kıvılcımlı'nın söyleyecekleri vardır.

Nelerdir Kıvılcımlı'nın Söyleyecekleri?

İkinci Enternasyonal Marksizmi'nin teoride pozitivist-ekonomist deformasyonu ve politikada reformist yozlaşmasına karşı yeni bir devrimci atılımın temel öznesi olan Leninizm'in Türkiye özgülünde yeniden üretilme çabası Kıvılcımlı'nın bu diyalogda ilk dile getireceği öge olacaktır. Pozitivist-eko-

nomist İkinci Enternasyonal Marksizmi tarihi ve diyalektiği Marksizm'den kovarak, Marksizm'in devrimci temelini ortadan kaldırmış, onu sıradan bir burjuva iktisat ve sosyoloji ekolüne dönüştürmüştür.

Devrimci öznenin dönüştürücü faaliyeti, devrimci sınıfın kolektif iradesinin siyasal alanı kaplaması ve toplumun topyekün bir dönüşümü anlamını taşıyan Marksist toplumsal devrim kavrayışı, İkinci Enternasyonal Marksizmi'nde yerini otomatik ve mekanik bir toplumsal evrim anlayışına bı-

Devrimci cüret ve direnişçi komünist kişilik devrimci komünist öznenin militanlarının vazgeçilmez nitelikleri ise eğer, Kıvılcımlı'nın söyleyecekleri vardır. Kavganın ortasında yapayalnız kaldığında dahi, teslim olmamak, boyun eğmemek onun devrimci pratiğinin en belirgin yönlerinden birisidir. Bu direngen ve inatçı tutum, her devrimci militanın devralması ve geliştirmesi gereken temel özelliklerdir.

Zamanımızın komünist öznesi, Leninist devrimci özne kavrayışımızın bugünkü özgül koşullarda alacağı yeni biçimdir. Eğer siyasi faaliyetimiz geçmişimiz-bugünümüz-geleceğimiz arasında bir diyalog çerçevesinde oluşuyorsa, o zaman Hikmet Kıvılcımlı'nın söyleyecekleri vardır.

rakmıştır. Lenin'in teorik ve pratik müdahalesi tam da bu noktaya odaklanmış, Marksist toplumsal devrim kavrayışı teorik ve pratik boyutlarıyla yeniden inşa edilmiştir. Teorik ve pratik boyutlara sahip bu büyük atılım, Türkiye Sosyalist Hareketinin tarihsel birliğinde en kapsamlı ve berrak ifadelerini Kıvılcımlı'nın çalışmalarında bulmuştur.

İçine girmiş olduğumuz süreçte yükselen büyük halk eylemleri, gelişen direniş nüvelerinde göze çarpan en büyük eksiklik sözünü ettiğimiz devrimci özne ve toplumsal devrim kavrayışı açılarından yaşanan boşluktur. Bu hareketlerin barındırdığı farklı toplumsal dinamikleri kucaklama ve kapsama yeteneğinde bir komünist özne ve bu öznenin üreteceği toplumsal devrim kavra-

yışı günümüzün en yakıcı sorunu olarak belirtmeye başlamıştır. Gelecek bu sorunlara teorik ve pratik yanıtlar üretebilecek Komünist öznelerin olacaktır.

Teorik yenilenme süreci, aynı zamanda sosyalist harekette zaman içinde kendine farklı derecelerde yer bulan burjuva ideolojik düşünce ve anlayışlarla sınırları çizme, sınıfsal netliği geliştirme sürecidir. Bu noktada Kıvılcımlı'nın söyleyeceği sözler vardır. Kıvılcımlı, döneminin kalıplara indirgenmiş, dondurulmuş egemen Marksist kavram ve kategorilere karşı yaratıcı Marksizm'i geliştirmeye çalışırken son derece cesur davranmış, egemen önyargı ve kabullere pabuç bırakmamıştır, ancak aynı ölçüde de sınıfsal netliği vurgulamış ve devrimci mirasa sahip çıkmıştır. Onun bu yaklaşımı teorik yeni-

lenme faaliyetinin kapsam ve içeriğinin netleştirilmesi ve çerçevesinin çizilmesi noktalarında yol gösterici ve ilham vericidir.

Tarihsel Materyalizmin geliştirilmesi, bu gelişimin bir sonucu olarak ülke ve bölge tarihsel ve toplumsal dinamiklerinin sağlam bir kavranışı ve sergilenişi açılarından Kıvılcımlı'nın söyleyeceği sözler vardır. Kürt meselesinden, İslam'ın ele alınışına, temel toplumsal ve politik gündemlere ilişkin olarak söylenecek sözler ve bu meselelerin sınıfsal temelde kavranmasına dönük somut açılımlar Kıvılcımlı'nın mirasına içkindir.

Devrimci Kişiliğimizde Kıvılcımlı

Devrimci cüret ve direnişçi komünist kişilik devrimci komünist öznenin militanlarının vazgeçilmez nitelikleri ise eğer, Kıvılcımlı'nın söyleyecekleri vardır. Kavganın ortasında yapayalnız kaldığında dahi, teslim olmamak, boyun eğmemek onun devrimci pratiğinin en belirgin yönlerinden birisidir. Bu direngen ve inatçı tutum, her devrimci militanın devralması ve geliştirilmesi gereken temel özelliklerdir. Georg Lukacs, Leninist teori ve pratik bütünlüğü-

nün ayırt edici yönünün "Devrimin güncelliği" fikri olduğunu ifade eder. Kıvılcımlı da aynı geleneğin ürünü bir devrimci öndür, onun yaşam bütünlüğü de bu fikir üstüne oluşmuştur. Kıvılcımlı'da da "Devrim hep günceldir".

"Devrimin güncelliği" bir fikrin soyut olarak yaşıyor olması anlamına gelmez; bu fikrin gerçek anlamı, devrimci kişiliğin ve devrimci faaliyetin değişen koşullar ve iliş-

kiler içinde her gün yeniden üretilmesidir. Ve içine girdiğimiz süreçte devrimci militanların bu fikri içselleştirip, yaşamlarının yeniden üretiminde bir gerçekliğe dönüştürmesi vazgeçilmez bir önem kazanmaktadır. Bu noktada temel öneme sahip öge, bir fikrin basmakalıp, biçimsel olarak sahiplenilmesine karşı bu fikrin özünün ve temellerinin doğru bir kavrayışına ulaşmak ve bunu pratikte yaşar kılmaktır.

Zamanımızın komünist öznesi, devrimci teori ve devrimci pratiği yeniden bir araya getirip, devrimci mirası içererek aşip, devrimci siyasi görevlerini yerine getirecektir. Kıvılcımlı'nın devrimci mirasına sahip çıkmak tek bir özsel anlama sahiptir; devrimci faaliyeti yükseltmek, devrimci savaşımlı ileriye taşımak, dünya sosyalist devrimi hedefine odaklanmak, dünya devrim sürecinin aktif bir öznesi olmak.

Ankara ÖGD'de Kıvılcımlı Anması

ÖGD komünist önder Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı aramızdan ayrılışının 40. yılında andı.

Türkiye proletarya sosyalizminin büyük temsilcisi, Marksizm'e ve Leninizm'e fikrinsel anlamda büyük katkılar sağlayan Dr. Hikmet Kıvılcımlı Ankara'da yapılan panel ile anıldı.

Panelistler Ceyhan Akın, Semra Zarper ve

Ulaş Taştekin, Kıvılcımlı'nın sosyal ve siyasal yaşamı hakkında aktarımlarda bulundular. Ulaş Taştekin "mücadele hayatının 22.5 yılını zindanlarda geçiren Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın gerek sosyal yaşamı gerekse siyasal yaklaşımları Türkiye mücadele tarihini yakından takip eden bizlere bir yol gösterici olmuştur. Mücadele Kıvılcımlı'nın hayatının

bir parçası değil ta kendisi olmuştur. Bizler aramızdan ayrılışının 40. yılında andığımız Kıvılcımlı'dan aldığımız kıvılcık ateş ile karanlığın üzerine yürümeye devam edeceğiz. Anısı mücadelemizi aydınlatıyor." diyerek birçok devrimci gencin fikirlerini ve hissiyatını dile getirmiştir.

Etkinlikte ayrıca Ernesto Che Guevara ve Necdet Adalı için de bir anma gerçekleştirildi.

Komplolar ve baskılar bizi yıldırılmaz!

ÖZGÜRLÜK YOLUNDA MÜCADELE SÜRÜYOR

26

Ekim günü Özgürlükçü Gençlik Dernekleri üyesi 5 arkadaşımızın evleri basıldı ve yine Samsun ÖGD binası polis tarafından basılarak saatlerce arandı. Samsun 19 Mayıs Üniversitesi öğrencisi olan 3 arkadaşımız, Samet Kurtdere, Burak Duman, Ali Kaymaz Samsun'daki evlerinden, aynı üniversiteden mezun Peri Çiftçi, Hatay Samandağ'da birlikte kaldığı ailesinin evinden ve yine 19 Mayıs Üniversitesi mezunu, Marmara Üniversitesi yüksek lisans öğrencisi Hasan Fehmi Taylan Görür İstanbul'daki evinde gözaltına alındı.

Suçlama ise, 5 ÖGD'li arkadaşımıza yönelik iddia ise TKP/Kıvılcım örgütüne üye olmak ve propagandasını yapmak. Suçlamaya delil olarak el konan şeyler ise yasal afişler, yasal eylemlerde kullanılan pankartlar ve dövizler, okul ders notları ve Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın her kitapçıda rahatlıkla bulunabilen "Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi" kitabı, Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan gibi 68'li gençlik önderlerinin posterleri.

Bu iddia ile 5 ÖGD'li arkadaşımız 2 gün gözaltında kaldı. Polis sorgusunda susma haklarını kullanan ÖGD'liler, savcılık sorgularının ardından tutukluluk istemiyle mahkemeye sevk edildi ve aynı günün akşamı çıkarıldıkları nöbetçi mahkeme tarafından delil yetersizliği nedeniyle serbest bırakıldı.

Samsun ÖGD binasının basılması ve 5 arkadaşımızın gözaltına alınmasının ardından birçok ilde, protesto gösterileri düzenledik. Yaptığımız basın açıklamalarında ortak vurgumuz: "Özgürlük bayrağı daha yukarı"

oldu. Baskıların, gözaltıların, hukuksuz uygulamaların eşitlik, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelemize engel olamayacağını dile getirdik. 8 ilde dernekleşen ve 20'den fazla ilde yürüyen faaliyetimizin kesintisiz devam edeceğini dile getirdik.

Bu ilk kez yaşanan bir durum değil aslına bakarsanız, yeni bir hukuk sisteminin işleyişine tanık oluyoruz. TMK'nın (Toplumla Mücadele Yasası diyelim) muhalif olan herkesi potansiyel suçlu gören anlayışının sonuçlarıyla karşı karşıyayız.

Benzer süreci 21 Eylül 2010'da sosyalistlere yönelik "Devrimci Karargah" operasyonu biçiminde düzenlenen komploda arkadaşlarımızın tutuklanmasıyla yaşadık, Hopa'da Metin Lokumcu'nun katledilmesini protesto edenlerin tutuklanmasıyla yaşadık. Orada da birçok asılsız örgüt üyeliği suçlaması, tutuklu arkadaşlarımızın boynundan geçirilmeye çalışıldı. Ayrıca KCK davası ve sosyalistlerin yıllardır süren yargılamalarında tutukluluğun bir cezalandırma biçimine dönüştüğü bilinen bir gerçek olmuştur. Lakin hüküm giyenlerin de tecrit ve izolasyon ile teslim alınmak istediği ayrı bir gerçektir.

Gözaltına Alanları Çok Yakından Tanıyoruz

Biliyoruz ve gözaltına alanları tanıyoruz! Bizleri, harçlara zamlarına, gençleri geleceksizliğe mahkum edenlere, kadın cinayetlerine göz yumanlara, işçileri güvencesizliğe, ağır çalışma koşullarına mahkum edenlere, kıdem tazminatına göz koyanlara, Kürt soru-

Serbest bırakılan ÖGD'li arkadaşlarımız. Üniversitelerde eşit, parasız, bilimsel anadilde eğitim mücadelesi vermeye devam edecekler, grev çadırlarında işçilerle beraber direnmeye, Newroz alanlarında halkların kardeşlik halayını çekmeye devam edecekler.

nunda çözümsüzlüğü dayatanlara, Van'daki depremzedelere mağduriyeti reva görenlere, HES'lerle doğayı katledenlere kısacası adaletsizliği ve eşitsizliği üreten bütün bu düzene karşı muhalif olduğumuz için gözaltına almak, tutuklamak ve sindirmek istiyorlar. Ama Özgürlükçü Gençleri gözaltına alanlar bunu açıkça söylemekten çekinmektedirler.

Kıvılcımlı Okumak Suç!

Komploları ve asılsız iddiaları için, herhangi bir delil bulunamadığı ve üretilmediği için olsa gerek, savcılık tarafından yöneltilen "Hikmet Kıvılcımlı kitaplarını neden okudunuz?" sorusu kovuşturmanın ne derece dayanaksız olduğunun aslında açık bir göstergesidir.

Kitapları "delil" olarak alınan Dr. Hikmet Kıvılcımlı da benzer kovuşturmalara maruz kaldığı 1938 Donanma Davasında en azından açıklıksız bir yaklaşımla karşılaşmış ve savcı ona: "Dr. Hikmet Kıvılcımlı için delil arayacak kadar saf değilim" demişti. Devletin tüm baskıcı karakterini böylelikle açığa vururlarken diğer yandan Kıvılcımlı'yı iyi tanıdıklarını da ifade etmekteydiler.

Burjuva hukuku bugüne geldiğimizde kendi hukukunu da çiğneyerek hiçbir dile ve dayanığa ihtiyaç duymaksızın öğrencileri gerçek dışı suçlamalarla gözaltına almaya devam ediyor. Bunun adı da "ileri demokrasi" oluyor.

Gözaltılar, Tutuklamalar Baskılar Bizi Yıldırılmaz

Kriz, baskı ve savaş koşullarında tahtları salıncılan diktatörler gerek ülkemizde gerek dünyanın diğer coğrafyalarında çareyi ezilenlerin haklı sesini yükseltenlere baskı uygulamakta arıyorlar. Bugüne kadar her fırsatta dile getirdik ve şimdi bir kez daha bütün gücümüzle haykırıyoruz ki baskılar, gözaltılar, tutuklamalar bizi yıldırmadı, yıldırılmaz.

Serbest bırakılan ÖGD'li arkadaşlarımız. Üniversitelerde eşit, parasız, bilimsel anadilde eğitim mücadelesi vermeye devam edecekler, grev çadırlarında işçilerle beraber direnmeye, Newroz alanlarında halkların kardeşlik halayını çekmeye devam edecekler. Bize meydan okurcasına düzenlenen saldırılara yanıtımızı eylem alanlarında, "Vardık, Varız, Varolacağız!" diyerek vereceğiz.

Samsun'da 5 ÖGD'li arkadaşımıza yönelik yasadışı örgüt üyesi olmak iddiasına delil olarak sunulan şeyler ise yasal afişler, yasal eylemlerde kullanılan pankartlar ve dövizler, okul ders notları ve Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın her kitapçıda rahatlıkla bulunabilen "Türkiye'de Kapitalizmin Gelişimi" kitabı, Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan gibi 68'li gençlik önderlerinin posterleri.